

Naši zvoní

GLASILO OPĆINE
MALINSKA-DUBAŠNICA

GODINA XVIII. BROJ 67. RUJAN 2014.

29. rujna – *Mijoja*

ISSN 1331-6176

GLASILO OPĆINE
MALINSKA-DUBAŠNICA

GODINA XVIII. BROJ 67. / RUJAN 2014.

I M P R E S U M

Izdavač

Općina Malinska-Dubašnica
Ul. Lina Bolmarčića 22, Malinska
Tel. 051/750-500; Faks 750-510

Izvršni izdavač

Glosa d.o.o. Rijeka, Kršinićeva 14

Za izdavača i glavni urednik

Robert Anton KRALJIĆ

Uredništvo

Dragan CINDRIĆ

Drago CRNČEVIĆ

Bernard CVELIĆ

Katica CVELIĆ

Marin DAŠEK

Danijel DRPIĆ

Tomislav GALOVIĆ

Iva JURASIĆ LONČARIĆ

Lidija KOVAČIĆ

Robert Anton KRALJIĆ

Petrica MRAKOVČIĆ

Ivan PETRŠORIĆ

Milan RADIĆ

Josip ŠAMANIĆ

Miroslav TOPIĆ

Ivan TURČIĆ

Nediljko VUČETIĆ

Anton ŽGOMBIĆ

Milena ŽIC

Tehničko uređenje i priprema za tisk

Tempora, Rijeka

Tisk

Tiskara Velika Gorica

Naklada

1100 primjeraka

Naši zvoni izlaze četiri puta godišnje

List je besplatan

Naši zvoni mogu se preuzeti i na općinskom internetskom portalu:

www.malinska.hr

Na naslovniči:

Na arheološkom kompleksu Cickini,
s lijeva na desno: Josip Sormilić,
Ranko Starac i Josip Šamanić.

Detaljnije na str. 4. i 17.

(Snimio Ivica BRUSIĆ BRUJO)

S A D R Ž A J

MIHOJA

Fešte i fešta sv. Mihovila 3

DANI OPĆINE

Odlican rezultat Komunalnog društva Dubašnica 4

Dodijeljena priznanja najzaslužnijim sumještanima 6

Svečana misa 7

Etno revija na Jazu 7

Predstavljena monografija *Dubašnica* Antona Bozanića 8

Predstavljen CD braće Nikole i Antona Milčetića 9

KOLEJANI

Reportaža Nike Pinčića o *Dubašjanskim kolejanima* 10

Dođite u Općinsku vijećnicu od 25. do 28. rujna 12

Mijojski kolejani 12

Konstituirana vijeća mjesnih odbora 13

TURIZAM

Više od 400 novih postelja 14

Malinska u pilot projektu Hrvatske turističke zajednice 15

Izazovi turističkog razvoja naše Općine 16

Vjenčani, rođeni i umrli 16

KULTURA

Pronađeni obrisi jedne dosad nepoznate građevine oblika crkve 17

Kvalitetni likovni programi 17

Dubašjani u antologiji krčkog pjesništva 18

Predavanje o Josipu Antunu Kraljiću 18

Nagradni put u Poljsku za najbolje učenike 18

AKTUALNO

Merikani, hvala za sve ča ste nan dali! 19

Iz Amerike pomoć za poplavljene u Slavoniji 19

ŠKOLA

Tek im je sedam desetljeća 20

Dva prva razreda 20

ŠKOLA/VRTIĆ

Radosni i novi početak pedagoške godine 21

RAZGOVOR

Produbljujući svoju kršćansku vjeru otkrio sam duhovni poziv 22

Paunovo oko na maslinama 23

HUMORESKA

Pad i uspon seoskoga turističkog vizionara Mirka 24

Malinska i ljubimci 24

SJEĆANJA

Ki život 25

SPORT

Deset uspješnih jedriličarskih sezona 26

Jedra ukrasila horizont malinskarske uvale 27

Na početku sezone u Međugorje i Milano 27

Dvadeset Trofeja sv. Apolinara 28

Ulovljeno pet kilograma ribe 28

Ribarske večeri 29

Drugo mjesto u Novom Vinodolskom 29

Bogato šahovsko ljeto u Malinskoj 29

Krstinić treći na svijetu 30

Ana Turčić na Hanžekovićevu mitingu 30

Zlatna medalja u Karlovcu 31

Mladi Malinskari položili za pojaseve 31

Priznanja sestrama Znaor i Luki Bajčiću 31

Luka Bajčić prvi u Sloveniji 31

Ela i Ana Znaor državne prvakinja; Jurić, Bajčić i Burazer brončani 31

NARODNO GRADITELJSTVO NAŠEG KRAJA (8)

Očuvati preostalu graditeljsku baštinu 32

NAŠI ZVONI • 2

Blagdan sv. Mihovila arkandela – 29. rujna

Fešte i fešta sv. Mihovila

Piše Ivan TURČIĆ, župnik u Sv. Vidu

Riječ *fešta* dolazi od latinske riječi *festum*, što znači svetkovina, svečanost. Udomaćila se i kod nas te je rabimo u različitim životnim prigodama. Ljeto je iza nas pa tako i ljetne fešte. Bilo ih je dosta, a pamtim ih po njihovim različitim sadržajima. Kod nas na otoku mnoge su povezane sa svećem zaštitnikom mjesta, a odnedavno i zaštitnikom općine.

Bilo bi zanimljivo jednom se pozabaviti pitanjem po kojem ključu su se birali sveci zaštitnici pojedinog mjesta. Naime, u jednome mjestu na otoku, u bližoj povijesti, mještani su odlučili imati svoju crkvicu i svojega sveca zaštitnika. Zamišljeno, učinjeno. Jedini problem bio je što je svetac zaštitnik morao ispunjavati dva uvjeta. Prvi da se slavi u ljetnim mjesecima kako bi se mogla napraviti fešta na otvorenom, a drugi da ni jedno selo ne slavi tog sveca kako bi broj onih koji će kod njih feštati – bio velik.

Duhovna sastavnica fešti

Sve su fešte, u kojem god su se mjestu slavile ovoga ljeta, medijski bile popraćene i na vrijeme najavljuvane kako bi se pučanstvo za njihovu proslavu priklastno pripremilo. Jedan plakat s oglašnih ploča ovog mi je ljeta posebno zapeo za oko. Uz priklastnu fotografiju ražnja, pisalo je: „Proslava fešte Velike Gospe vol na ražnju.” Nakon odgledavanja ovakvog plakata čovjeku samo navru pitanja. *Kakve veze ima Velika Gospa s volom na ražnju?* Ili, hoće li možda društvo za zaštitu životinja prozvati Crkvu jer je jedan vol zbog crkvene svetkovine platio glavom i još k tome bio nehumano nabijen na kolac?

Feštalo se na našem otoku i na humane načine. Tako su mediji vrvili najavama o različitim sadržajima proslave, a sve vezano uz proslavu sveca zaštitnika. Održavali su se turniri u boćanju, malom nogometu, briškulama i trešetama. Bilo je kupova u udicištenju, jedriličarskih regata, održao se i plivački maraton, potezanje konopa, mreže migavice... Nastupila je i limena glazba, a o

nastupima estradnih zvijezda i zvjezdica u usponu da i ne govorim.

Naravno, skromno je spomenuta i duhovna sastavnica fešti. Pisalo je, obično malim slovima, da će se slaviti ili održati i misa, svečana, a negdje i koncelebrirana. Uostalom to u crkvi kako god se zvalo traje samo izdržljivih sat vremena, a onda tek počinje prava fešta. Sve u čast sveca zaštitnika. Završetak fešte obično se predviđa o Zdravomariji, ali onoj jutarnjoj. Tko zna što bi sveci koji se na tim feštama „slave” rekli danas? Možda da su se oni rodili u krivo vrijeme pa ne razumiju ovo naše feštanje.

Mijenjaju se samo ljudi i njihova poimanja fešti

Ili, pokušajmo zamisliti sljedeći scenarij:

Na jednoj od tih fešta u sitne noćne sate pojavi se sv. Pavao, popne se na pozornicu, uzme mikrofon u ruke i usklikne: „Meni je živjeti Krist, a smrt dobitak” /Fil 1,21/. Znojna i raznim tekućinama, a možda i nečim drugim, zagrijana lica plesača blijedo bi ga pogledala i urliknula kao i oni u Ateni: „O tome ćemo te slušati drugi puta /Dj 17,32/, zar ne vidiš da mi feštamo?” Možda se sv. Pavao ne bi dao smesti pa bi i on povišenim tonom uskliknuo: „Sve smatram gubitkom i otpadom zbog Isusa Krista!” /Fil 3,7/ Spomenuto bi pučanstvo nakon ovih riječi nastavilo plesati oko svojega zlatnog teleta ili bi demokratski raspoložena masa odgovorila i radikalnije u odnosu na govornika koji ih eto pokušava ometati u proslavi sveca zaštitnika. Ništa novo što povijest već nije zabilježila. Od Mojsija naovamo vremena se ne mijenjaju. Mijenjaju se samo ljudi i njihova poimanja fešte i tumačenja riječi Božje.

I ove godine slavimo (feštamo) sv. Mihovila vojskovođu vojske nebeske, vođu i pobjednika u borbi protiv pobunjenih i palih anđela. Molimo ga da i nama bude predvodnik u boju protiv svakoga zla i besmisla života, poganstva i ispraznih fešta, makar ih nazivali feštama u čast naših svetaca zaštitnika!

Župna crkva sv. Mihovila arkandela u Sv. Vidu

Robert Anton KRALJIĆ, načelnik Općine Malinska-Dubašnica

Odličan rezultat Komunalnog društva Dubašnica

Poštovani stanovnici Općine Malinska-Dubašnica, turistička sezona bliži se kraju, polako se zbrajaju rezultati. Što se tiče neočekivanih vremenskih nepogoda, bit će najbolje da ovo ljetno što prije zaboravimo i započnemo pripreme za sljedeću, nadajmo se po svemu uspješniju sezoni od ovogodišnje.

Ipak, vjerujem da dobrom dijelu turista i posjetitelja naše Općine vremenske neprilike nisu značajnije poremetile odmor jer uz nešto bogatiju, ali još uvijek nedovoljno dobru rekreativnu i društveno-kulturnu ponudu, te uvijek gostoljubive domaćine i raznovrsnu kvalitetnu gastronomiju, svatko je mogao pronaći poneku *zanimaciju* ili odmarati se uz dobru knjigu.

Na naslovniči ovog broja, koji već tradicionalno izlazi za *Miboju*, sadržan je motiv iz područja ranokršćanskoga arheološkog nalazišta Cickini i dvojicom građana našega kraja – Josipom Šamanićem i Josipom Sormilićem, koji su ove godine na Dan Općine Malinska-Dubašnica, 20. srpnja, proglašeni počasnim građanima za svoj 20-godišnji rad i nesebični doprinos funkciranju naše lokalne samouprave. Što se tiče nalazišta Cickini, vrijeme i rješavanje zagonetke o čemu se tamo točno radi, moramo odgoditi za budućnost jer najnovije iskopine tajnovitost podižu na još veću razinu. Naime, u iskopavanjima koja je obavljao ovoga srpnja i kolovoza arheolog Ranko Starac

- Djelatnici Komunalnog društva Dubašnica koji su ove sezone brinuli o parkiralištima u našoj Općini.

sa suradnicima, pronađena je još jedna građevina u obliku crkve ili nečeg što bi možda mogao biti opatov stan.

Od parkinga uprihodovano 750 tisuća kuna

S obzirom na spomenute vremenske uvjete, i naše je komunalno društvo bilo suočeno s većim opsegom posla. Najvažnije je bilo na vrijeme provesti pripreme kako bi se svi poslovi obavljali stalno i bez većih poteškoća. Za svaku pohvalu su svi djelatnici komunalnog društva koji su vrlo vrijedno i odgovorno obavljali svoje dužnosti. No, pod posebnim su povećalom bili novi djelatnici koji su radili na održavanju zelenih površina i parkova te djelatnici na poslovima parkinga.

Bez obzira na veliku nezaposlenost, vrlo je teško bilo za potrebe obavljanja poslova u komunalnom društvu pronaći osobe za rad na naplati parkinga, odnosno za ostale komunalne poslove pa su zaposleni i neki ljudi iz drugih općina na određeno vrijeme.

Bruto prihod od naplate parkinga u tri ljetna mjeseca, točnije od 1. lipnja do 31. kolovoza iznosi oko 750 tisuća kuna, a točan će se izračun znati početkom mjeseca listopada pa ćemo vas o tome podrobno izvjestiti u sljedećem broju. Ako se uzme u obzir činjenica da je ovo prva godina da naše komunalno društvo naplaćuje parking, a da je do 2013. godine Općini Malinska-Dubašnica koncesionar plaćao godišnje do najviše 200 tisuća kuna za parking, da su zaposleni ljudi, da prihod ostaje u našoj Općini, da je uveden red, onda je to čini se doista odličan rezultat Komunalnog društva Dubašnica. Doduše u sustav, organizaciju i uređenje parkirališta bilo je potrebno uložiti određena sredstva. Moram napomenuti kako Općinsko vijeće nije bilo jednoglasno za uvođenje parkinga i „pauk službe”, iako je dobro poznato da naplatu parkinga neki nazivaju i „zlatnom kokom”. U organizacijskom smislu postoji prostor za poboljšanja i napredak na svim poljima što i ne čudi obzirom na to da se radi o prvoj godini ovakvog poslovanja. Moguće da nam ovaj rezultat već sad daje pravo razmišljati o smanjenju pojedinih kategorija cijena parkiranja, posebice prema domaćem stanovništvu i našim poslovnim subjektima.

Prometno i komunalno redarstvo uvelo red

Cilj uvođenja prometnog redarstva bio je osigurati prometni red koliko je to moguće i u tome se donekle uspjelo. Prometni je redar uz jednomjesečno upozoravanje pokušao preventivno djelovati na nesavjesne vozače, a potom su uslijedile kazne. Promet-

- U tijeku su radovi na proširenju groblja Miholjice.

ni redar je do 9. kolovoza naplatio 43 tisuće kuna prometnih kazni dok se za druge vodi postupak. Cilj nikako nije bio punjenje općinskog proračuna, već doista uspostava reda.

Temeljem nedavno usvojene Odluke o javnom redu i miru, koja također na Općinskom vijeću nije usvojena jednoglasno, te izmjenama i dopunama postojeće Odluke o komunalnom redu, komunalni redar Općine Malinska-Dubašnica je po prvi puta od postojanja Općine ovo ljeti sankcionirao više od 40 počinjenih prekršaja te na licu mjesta i putem obveznih prekršajnih naloga i obavijesti o prekršaju sveukupno naplatio 17.500 kuna, dok se za druge prekršaje vodi postupak. Za građevinare koji nisu poštovali općinsku odluku kojom su zabranjeni radovi u vremenu od 15. lipnja do 15. rujna komunalni redar je dio prekršaja naplatio na licu mjesta dok će se za ostale slučajeve procesi nastaviti pred nadležnim sudom. Ukupni zbroj izdanih, a nenaplaćenih obveznih prekršajnih naloga iznosi oko 80 tisuća kuna.

Na javnim površinama nisu prodavane sunčane naočale, stolnjaci, baloni, parfemi, što je do ove godine bila gotovo tradicija, osim nekoliko pokušaja koji su vrlo brzo otklonjeni. Reklame ugostiteljskih objekata i ostale reklame, kao i izložbeni artikli ispred trgovina na Markatu postavljeni su do dopuštene bijele linije, te će i takvo izložbeno-prodajno korištenje na javnoj površini biti naplaćeno. Uz podršku policijskih službenika, ozbiljnijih zaštitara i našega neumornoga komunalnog redara, ovo je ljeti proteklo mirnije od svih dosadašnjih uz izdvojene slučajeve narušavanja javnog reda i mira. Nadam se, poštovani čitatelji da je vidljivo kako smo tijekom ovoga ljeta prednost dali uvođenju reda.

Mogu samo reći da su svi djelatnici Komunalnog društva Dubašnica, te prometni i komunalni redar ispunili sva očekivanja i da je njihov trud, pozrtvovnost i stručnost prepoznao veći broj ljudi. No, uvijek ima nezadovoljnika i pojedinaca koji ne pitaju što oni mogu učiniti za općinu, već što isključivo općina može učiniti za njih. Dakako da su svi općinski službenici, a prije svih općinski načelnik izabrani kako bi bili u službi svakoga stanovnika ove Općine, no ponekad zahtjevi nisu opravdani ili ih nije moguće ostvariti. Stoga treba razumjeti i sve nas općinske službenike i dužnosnike koji nastojimo spoznati svaki problem i poku-

šavamo iznaci najbolje rješenje. Ovim putem zahvaljujem svim trgovinama i agencijama koje su ovo ljeti izašle u susret jer su gostima zamjenjivali papirnati novac u kovanice za plaćanje parkinga, iako to nisu bili dužni činiti. Posebnu zahvalu upućujem vlč. Ivanu Turčiću koji je do listopada ove godine Općini na besplatno korištenje ustupio zemljište preko puta trgovačkog centra Plodine kako bi se autobusi premjestili iz središta Malinske.

Otpočela gradnja groblja u Svetom Vidu

Već tijekom kolovoza, jer na tom području radovi ne ometaju javni red i mir, započelo se s izgradnjom i proširivanjem postojećeg groblja Miholjice, pa tako skrećem pozornost svim stanovnicima Sv. Vida i Maršići koji su zainteresirani za kupnju grobnog mjesto da se prijave Mjesnom odboru Sv. Vid ili svoj zahtjev predaju u Općinu (Jedinstveni upravni odjel) kako bi se na vrijeme rezerviralo mjesto i znao broj raspoloživosti jednostrukih i dvostrukih grobnica. Na starom groblju sv. Apolinara u Dubašnici popravlja se „depozitorij“ jer je već više godina na toj građevini, koja je ujedno predstavlja i zaštićenu kulturnu baštinu, prijetilo urušavanje krova, dok će zvonik biti očišćen i privremeno zaštićen od vegetacije. Na budućoj etnokući u Bogovićima za početak će se krenuti sa stabilizacijom i izgradnjom novog krovišta.

Do kraja godine će se od većih projekata u suradnji sa Županijskom upravom za ceste započeti s rekonstrukcijom i izradom pločnika od Sv. Antona do Sv. Ivana, *po domaću* – od Špine u Nadari do Šamanići u Sv. Ivan. Od Križa, tj. od zgrade našeg Komunalnog društva Dubašnica, do Sv. Ivana postavit će se javna rasvjeta. Nakon otkupa zemljišta nasuprot Vile Rove i provedbe javne nabave asfaltirat će se i uređiti cesta na Rovi. Istdobro bi se gradila jedna strana novoga autobusnog stajališta u Sv. Vidu s parkiralištem i autobusnim stajalištem, dok će se u Zidarićima započeti s izgradnjom dječjeg igrališta na za to otprije otkupljenom zemljištu.

Na kraju ovog uvodnika svim župljanima župe Sv. Vid-Miholjice čestitam *Mihoju*, te želim daljnji napredak kada se radi o budućnosti i uređenju Sv. Vida i Miholjica u cijelosti, a sve uz pomoć zaštitnika i suzaštitnika Općine sv. Mihovila.

Svečana sjednica Općinskog vijeća 18. srpnja

Dodijeljena priznanja najzaslužnijim sumještanima

Ove je godine Općina Malinska-Dubašnica svečano proslavila svoj dan. Slavljenička trodnevica bila je bogata programima i trajala je od 18. do 20. srpnja. Sve je započelo svečanom sjednicom Općinskog vijeća Općine Malinska-Dubašnica koju je vodio predsjednik Zdenko Cerović. Nazočili su joj gotovo svi načelnici krčkih općina, gradonačelnik grada Krka te gosti, dožupan Primorsko-goranske županije Marko Boras Mandić, gradonačelnik Grada Cresa Kristijan Jurjako, zamjenik predsjednika Skupštine Primorsko-goranske županije Đanino Sučić i načelnica Općine Kostrena Mirela Marunić.

U pozdravnoj je riječi načelnik Općine Robert Anton Kraljić govorio o ostvarenim planovima i pripremi budućih projekata.

Josipu Sormiliću i Josipu Šamaniću Povelje o počasnim građanima

Sjednica je nastavljena dodjelom Povelje o proglašenju počasnim građaninom Josipu Sormiliću i Josipu Šamaniću jer su svojim dugogodišnjim svestranim interesima i istaknutim radom, trudom i zalaganjem pridonijeli društvenom i političkom razvoju Općine Malinska-Dubašnica.

Josip SORMILIĆ rođen je 30. prosinca 1932. godine u Žgombićima u kojima živi i danas. Osnovnu je školu završio u Bogovićima, te potom trgovачki zanat. Radio je kao knjigovođa i komercijalist. Sudjelovao je u društvenom radu Općine Malinska-Dubašnica od njezinog formiranja 1993. godine do danas. Tada, prigodom prvih izbora za lokalnu samoupravu, Josip

Sormilić izabran je u Vijeće Općine gdje je bio vijećnik do lokalnih izbora 2013. godine, dakle punih 20 godina.

Josip Sormilić obnašao je i funkciju predsjednika Socijalnog vijeća pri Općini u dva mandata od 2005. do 2013. godine.

Od 1997. do 2013. godine predsjednik je Odbora Novog groblja Dubašnica.

Za vrijeme društvenog rada bio je u dva mandata u Nadzornom odboru Turističkog društva Malinska.

Godine 1991. Josip Sormilić otisao je u mirovinu, ali je u dalje aktivan. Uključio se u rad s umirovljenicima te je od 1992. do 2000. godine obavljao funkciju predsjednika Nadzornog odbora Udruge. Od 2000. do 2008. godine predsjednik je Udruge umirovljenika Grada Rijeke – Podružnica Malinska.

Od 2008. godine angažmanom Josipa Sormilića formirana je i samostalna udruga pod nazivom Udruga umirovljenika Malinska-Dubašnica sa sjedištem u Malinskoj, gdje do danas Josip Sormilić obavlja dužnost predsjednika Udruge, pri čemu mu mandat ističe 2016. godine.

Josip ŠAMANIĆ rođio se 1941. godine u Gabonjinu. Školovanje je započeo u Svetom Vidu i Bogovićima i potom je izučio stolarski zanat u Novom Vinodolskom. Raditi je započeo

- Dobitnici najznačajnijih općinskih priznanja s općinskim čelnicima. S lijeva na desno Anton Spicijarić (potpredsjednik Općinskog vijeća), Zdenko Cerović (predsjednik Općinskog vijeća), Josip Šamanić, Ana Znaor, Josip Sormilić i Robert Anton Kraljić (općinski načelnik).

Snimio Ivica BRUŠIĆ

u Brodogradilištu 3. maj, no s vremenom je otvorio privatni stolarski obrt. Privatni poduzetnik bio je najveći dio radnoga vijeka. Cijeli je život proveo u Svetom Vidu, pri čemu je svoj društveni angažman započeo već u mладенаčko doba kada je kao šesnaestogodišnjak bio predsjednik Čitaonice u Svetom Vidu.

Od 1955. do 1960. godine aktivno je sudjelovao u organiziranju i radu dramske sekcije koja je davala priredbe u Svetom Vidu, Dobrinju, Omišlju i Malinskoj, pridonoseći na taj način kulturnom sadržaju ovoga područja.

U četiri je mandata bio i predsjednik Mjesne zajednice Sveti Vid te predsjednik Mjesnog odbora u dva mandata.

Od 1974. do 1978. godine te od 1988. do 1992. godine bio je i član Skupštine Općine Krk, unutar koje je bio aktivan odbornik u Vijeću mjesnih zajednica Sveti Vid i Njivice.

Josip Šamanić bio je i član Vijeća Općine Malinska-Dubašnica od 1993. do 1997. godine, a od 1997. do 2001. godine bio je predsjednik Vijeća općine Malinska-Dubašnica. Aktivno je bio uključen u ustrojavanje nove Općine Malinska-Dubašnica te početnih aktivnosti u Općini, poput vodoopskrbe svih seli i sličnih aktivnosti.

Bio je i idejni začetnik o pokretanju našeg poznatog i rado čitanoga općinskog glasila *Naši zvoni* u kojem je stalni aktivni suradnik i član Uredništva.

Josip Šamanić bio je poticatelj pokretanja arheoloških istraživanja lokaliteta Cickino, nakon čega je otkupljena i stara pekara u Svetom Vidu koja je postala prostor za pohranu iskopina u Cickinom.

Josip Šamanić je podržavao i pomogao izdavanje knjige autorice prof. dr. sc. Marije Jakominić Turk i autora prof. dr. sc. Hrvoja Turka o povijesti Miholjica, pod naslovom *Od Miholjica do Svetog Vida*. Knjiga je objavljena u povodu stote godišnjice crkve sv. Mihovila 1990. godine.

Angažiran je i u zaštiti kulturnih i povijesnih objekata od propadanja, primjerice popravka kapele svetog Vida, kapele Majke Božje u Strilčićima, kapele sv. Mihovila na groblju u Miholjicama, popravka doma Mate Justinića u Sv. Vidu, te otkupa zemljišta oko njega.

Uz očuvanje kulturne baštine Josip Šamanić je sudjelovao i u aktivnostima uređenja mjesta, npr. izgradnje bočališta, te igrališta, parka, spomenika Kristu i drugih.

Priznanja sportašima

Na svečanoj sjednici dodjeljena su i priznanja zaslужnim sportašima – prije svega sportašici Ani Znaor za vrhunske sportske uspjehe te promidžbu sporta i Malinske tijekom posljednjih godina. Naime, Ana je državna prvakinja od 1997., a svjetska prvakinja od 2002. godine. Tijekom tih 17 godina ona je u kickboxingu postala pet puta svjetska prvakinja, četiri puta europska prvakinja, 20 puta pobednica Svjetskog kupa i 43 puta prvakinja Hrvatske. Ana je 2006. proglašena najboljom sportašicom kadetkinjom Primorsko-goranske županije za 2005. godinu. Sljedeće je godine izabrana za sportašicu desetljeća otoka Krka, a ove godine je proglašena najboljom sportašicom Primorsko-goranske županije iznad 18 godina za 2013. godinu.

Priznanja i primjerene novčane nagrade dobili su i zaslужni mladi sportaši do 18. godine života, koji su također postigli odlične sportske uspjehe.

Izvrsni sportaši su:

- Ana TURČIĆ iz Atletskog kluba Krk za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno drugo mjesto na pojedinačnom prvenstvu Hrvatske u krosu.

▪ Ela ZNAOR iz Kickboxing športske udruge Malinska za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno drugo mjesto na europskom prvenstvu u kickboxingu.

▪ Luka BAJČIĆ iz Kickboxing športske udruge Malinska za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno treće mjesto na državnom prvenstvu u kickboxingu.

▪ Martina MILČETIĆ iz Športsko streljačkog kluba Dub za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno drugo momčadsko mjesto na prvenstvu Hrvatske – kadeti.

▪ Lorena LULIĆ iz Športsko streljačkog kluba Dub za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno drugo momčadsko mjesto na prvenstvu Hrvatske – kadeti.

▪ Antonije CVRTILA iz Športsko streljačkog kluba Dub za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno prvo europsko momčadsko mjesto u gađanju samostrelom field.

▪ Vedrana CVRTILA iz Športsko streljačkog kluba Dub za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno prvo mjesto na Prvenstvu Hrvatske – zračna puška, standard.

▪ Daniel DUDA iz Šahovske družine Malinska za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno drugo mjesto na prvenstvu Hrvatske u šahu.

▪ Donik BEGAJ iz Športsko streljačkog kluba Dub za postignuti uspjeh i zalaganje u sportu te za osvojeno treće momčadsko mjesto na prvenstvu Hrvatske u gađanju samostrelom field.

Nakon svečane sjednice druženje je još kratko nastavljeno u konobi *Noštromo* uz aperitiv i pjesmu klape Kaštadi.

Ivana MIŠKOVIĆ ▀

Svečana misa

Unedjelju 20. srpnja, na blagdan sv. Apolinara, svečanu koncelebriranu misu, u dupkom popunjenoj župnoj crkvi sv. Apolinara, predvodio je, uz veliki broj svećenika, župnik u Sv. Vidu, vlč. Ivan Turčić. U svojoj homiliji govorio je o vrlinama života sv. Apolinara i našao poveznici s današnjim vremenom.

Već prema tradiciji koja se u Dubašnici njeguje, nakon završetka mise članovi KUU-e Dubašnica pripremili su tanc po staru.

I. M. ▀

Etno revija na Jazu

Navečer 20. srpnja proslava Dana Općine nastavljena je programom na Jazu, u središtu Malinske. Zanimljiva modna revija bila je kruna napornog rada malih malinskarskih polaznica radionice etno-modnog dizajna.

Radi očuvanja tradicije starih zanata, a putem radionice etno-modnog dizajna koju mladi Malinske, učenici OŠ Malinska, polaze već drugu godinu, izradili su vlastite modele – etno kreacije potaknute krčkom narodnom nošnjom.

U programu su sudjelovale i djevojčice Andjela Ivanić na klavijaturama te Leonarda Lisjak pjesmom.

Dani Općine Malinska-Dubašnica završili su spektakularanim vatrometom i feštom na igralištu Osnovne škole u Bogovićima koja je trajala dugo u noć i o kojoj se još dani pričalo...

I. M. ▀

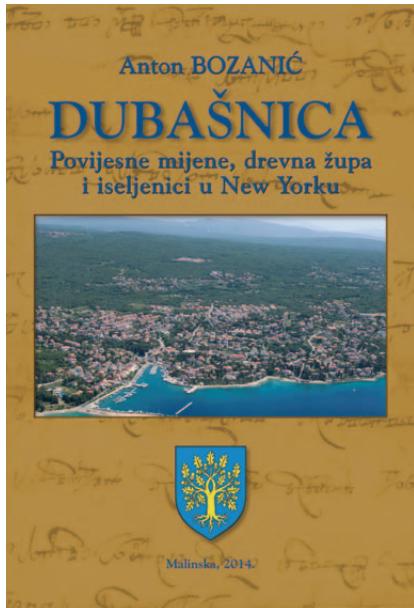
Predstavljena monografija *Dubašnica Anton Bozanića*

▪ Autor Anton Bozanić poklonio je primjerak svoje monografije recenzentu prof. dr. Zdenku Ceroviću.

▪ Na predstavljanju su *kantale po domaću* Marija Cerović, Marica Milčetić i Vera Butković

Uvečernjim satima 18. srpnja predstavljena je monografija Antona Bozanića *Dubašnica – povjesne mijene, drevna župa i iseljenici u New Yorku*, na prostoru oko župne crkve sv. Apolinara u Bogovićima.

Osim autora, ovu povijesno vrijednu i zanimljivu knjigu predstavili su i načelnik Općine Malinska-Dubašnica Robert Anton Kraljić, recenzenti Zdenko Cerović i Tomislav Galović, Nikola Radić, Milan Radić, i u ime izvršnog nakladnika Ksenija Čulina, direktorica Glose d. o. o.

Monografija sastoji se od pet poglavlja: Prvi dio govori o staroj dubašljanskoj jezgri i njezinom razvojnem putu, o stonovnicima i selima, o Malinskoj nekada i sada i o administrativnom uređenju Dubašnice. Drugi dio obrađuje Dubašnicu nekada i danas te nastoji pokazati glavne povijesne mijene od najstarijih vremena do danas. Treći dio raspravlja o Župi Dubašnica, četvrti je posvećen dubašljanskom kulturnom naslijedu, a peti dubašljanskim iseljenicima u New Yorku i okolicu.

Nakon predstavljanja, autor je podijelio knjige uzvanicima.

Ukoliko ste stanovnik naše Općine ili ste dubašljanski iseljenik, knjigu možete dobiti u prostorijama Općine Malinska-Dubašnica.

Ivana MIŠKOVIĆ ▀

Snimio Ivica BRUSIĆ BRUJO ▀

▪ Braća sopci Nikola i Anton Milčetić

▪ Kantali su
Anton Gržetić
i Ivan Barbiš

Snimio Ivica BRUŠIĆ BRUJO

Predstavljen CD braće Nikole i Antonina Milčetića

Upovodu ovogodišnje Polinarove, 18. srpnja, pokraj župne crkve u Bogovićima, predstavljen je nosač zvuka koji sadrži narodne pjesme Dubašnice i otoka Krka, nastao u zajedničkoj suradnji sopaca braće Nikole Milčetića i Antonina Milčetića te njihovog učitelja Iva Pavačića.

Ne događa se često da Dubašnica dobije nove sopce pa to vrijedi i proslaviti. Škola svirke sopela koju vodi naš poznati melograf Ivan Pavačić, s radom je započela prije 20 godina, 22. studenoga 1994., a iznjedrila je već tri para sopaca. Braća Nikole i Anton Milčetić treći su par, koji su nakon osam godina, ne samo naučili sopat, već i stvorili trajnu uspomenu u obliku CD-a. Nosač zvuka sadrži 34 tonska zapisa narodnih pjesama i plesova Dubašnice i otoka Krka, sakralnih i svjetovnih, a naslov je dobio po uvodnoj pjesmi „Popuhnul je tiki vetr“. Na CD-u možete cuti sve elemente dubašljanskoga tanca i dobrinjskoga tonca, na-

rodne pjesme koje su se pjevale u različitim prigodama kao što su pirevi, pučke fešte ili somnji. Tu su i polke, njih čak osam te dvije mažurke. Braća Milčetić naučila su i nekoliko napjeva duhovne glazbe koji se popu u značajnim misnim slavljinama.

U programu uvodnu je riječ dao glazbeni urednik CD-a Ivan Pavačić, a imali smo prilike cuti i snimatelja te glazbenog producenta Roberta Grubišića. Nikole i Anton također su se obratili puku svojim simpatičnim rečenicama, a program je vodila Katarina Žic Bužonja. Sopci su zasopli nekoliko naslova s CD-a koji su kasnije dijelili gostima, a može se nabaviti u Dallas Music Shopu u Rijeci i kod obitelji Milčetić.

Ovaj vrijedan doprinos glazbenoj baštini Dubašnice i otoka Krka neka bude poticaj našim sopcima, postojećim i budućim. Sopcima želimo još puno uspješnih nastupa, a njihovom učitelju Ivu Pavačiću još mnogo naraštaja sopaca. K. Ž. B. ▀

■ Ususret Dubašljanskim kolejanima

Reportaža Nike Pinčića o *Dubašljanskim kolejanima*

Da su Dubašljanski kolejani uvijek bili zanimljivi ljudima od pera, svjedoče relativno brojni zapisi na temu koledve u Dubašnici, ali interes za njih pokazuju i ostali mediji – radijski i televizijski te u naše dane dakako internetski. Spomenimo ovom prigodom da su o Dubašljanskim kolejanima snimljena i dva dokumentarna filma. Onaj o kolejanima održanim 1988/1989. svima je dobro znan i dostupan, no zato je slabije poznato da su kolejani snimani i 1972/1973. godine za potrebe dokumentarca „Zač nismo od včera”, čiju je građu priredilo Društvo folklorista Hrvatske – Ogranak Rijeka, a uredila Beata Gotthardi Pavlovsky, dok dio o koledvi u svojstvu redatelja potpisuje Igor Michielli. No, vratimo se našoj temi iz naslova.

Narodni, pučki pjesnik Niko Pinčić (Ćunski, 1902 – Mali Lošinj, 1967) poznat je starijim naraštajima Dubašljana, posebno Malinskarima među kojima je znao često boraviti, osobito kada su se održavale proslave ili neka obiteljska slavlja. Istodobno, tražeći posao i zaradu kako bi mogao prehraniti svoju brojnu obitelj na Lošinju. Iako invalid od svoje mladosti – u nesreći je od zaostale granate iz rata stradao ostavši bez oka i ruke – dosta je putovao živeći od svojega pisanja u razdoblju između dvaju svjetskih ratova i u poslijeratnoj Jugoslaviji. Ostao je zapamćen i po tome što je 1937. – prigodom proslave 80. obljetnice posvećenja župne crkve sv. Apolinara u Bogovićima (3. svibnja 1857 – 3. svibnja 1937) – spjevao spomen-pjesmu o župnoj crkvi i tada upriličenom slavlju kada se okupilo čak četiri do pet tisuća vjernika s cijelog otoka. Ta je pjesma kasnije i tiskana. No, opjevao je Pinčić i Dubašljanske kolejane iz 1939/1940. godine u kojima je sudjelovalo oko 100 parova. Za Kralja je tada bio izabran Tome Milović Šimovac iz Bogovića, a za Kraljicu Tome Juranić iz Ljutića. Pir je održan u hotelu *Draga*, a pirovnjaka je bilo oko 300.

Stoljetni običaj u Dubašnici

U svojim je izdanjima gotovo pa redovito pisao i spominjao Malinsku kao privlačno turističko mjesto. Donosio je i pojedinosti o zaslužnim ljudima ovoga kraja (npr. o liječniku dr. Slavku Pančiću).

U knjizi *Kvarnerski otoci* (1955) na tri je stranice i jednom fotografijom opisao Dubašljanske kolejane kao: „stoljetni narodni običaj općine Dubašnica na Krku, koji polako izumire”, te zapaža da su „...kolejani, veliki narodni pir Dubašnice, koji je trajao tri dana”. Poticaj nastanku ovoga teksta za Pinčića je bila sretna okolnost da se 1952. godine našao u ovom kraju prigo-

dom jednoga poslijeratnoga dubašljanskogира pa je taj pir u njegovim očima bilo svojevrsno oživljavanje kolejana.

Donosimo u cijelosti njegove dojmove: *U nedjelju, naime, poslije podne, staro i mlado, sve što je moglo hodati od svih sela Dubašnice, stilo se na terasu pred školskom zgradom da zauzme mjesto, kako bi mogli vidjeti mladu nevjesticu obučenu u starinsku narodnu nošnju, Mariju Šabalju, koja se to popodne vjenčala s Petrom Petrušićem i praćena od kumova i šezdesetak parova pirovnjaka zaplesala na terasi pod svirkom sopila stare narodne dubašljanske tance. Bila je to velika svečanost, koja je naročito na starije žene ostavila nezaboravni utisak, jer su one nekoć na istom trgu i jednakom obučenom prebirale nogama one nezaboravne tance (...). Uz pirovnjake zatancali su i dubašljanski mladi regruti. Pinčić je tom prilikom mладencima* održao svoju recitaciju, a zauzvrat bio pozvan „na svečanu večeru, pravu bogatu i nezaboravnu večeru, koja se održavala u Tičićevoj kući u Bogovićima. Po izboru jela, pečenki i kolača ta je večera sličila na nekadašnje večere kolejana, možda ih je čak i premašila“. To je bio dakle povod nastanku teksta pod naslovom *Dubašljanski „kolejani“*.*

Na početku reportaže o Dubašljanskim kolejanima Pinčić donosi nekoliko stihova narodne koledvske pjesme, ali s nekim svojim intervencijama u njezine stihove:

*Ovo su van kolejani
fijole,
ki nisu bili lani
le-le-le...
pa su ovo leto –
fijole,
dobrom mužu u dvore!
Ovamo su nam pravili
fijole,
Da ste krmce palili
le-le-le...
dajte nan ga samo pol
da ne gremo v drugi dvor
fijole! le-le-le...*

Krasna narodna nošnja

Pinčić tako opisuje da su kolejani po izboru svojih Kralja i Kraljice obilazili uz pratnju sopela punih osam dana cijelu Dubašnicu. Pjevajući pred svakom kućom ili dvorom domaćice bi kolejane nagradile kobasicama, sirom, slaninom, brašnom, vodom, mašću, ali i novcem i ostalih stvarima. Sve se to skupljeno potom nosilo u kuću Kralja i Kraljice da bi tada u tim kućama „zapoeo veliki, veseli i nikad zaboravljeni pir koji bi trajao i čitava tri dana“.

U pogledu starine Pinčić tvrdi da je običaj koledve ovdje star nekoliko stoljeća i da se s njime čitava Dubašnica ponosila: „... „Kolejani“ su bili pravo narodno slavlje. Narod je dolazio gledati „kolejane“, iz najudaljenijih sela i divio se mlađićima i djevojkama obučenim u prave domaće narodne nošnje. Divio se dubašljanskim starim tancima, koji su trajali i po čitav sat, divio se starim muškim „koretima“ (prslucima), „salunićima“ (kaputićima), „škarpućićima“ (cipelama) i kratkim i širokim „bragešama“ (blačama) od pravog

* Petar Petrušić (1925 – 2004), odnosno Petar Sormilić-Petrušić jer su ga 1941. posvojili supruzi Anton Sormilić i Kate r. Tehomilić, vjenčao se s Marijom Šabalja (1932 – 2005) 21. rujna 1952. godine. Zahvaljujem p. Miku Radiću na ovim podatcima koje je marljivo skupio u svojoj računalnoj bazi podataka koja se temelji na dubašljanskim župnim anagrafima.

domaćeg sukna. Divio se i krasnoj narodnoj nošnji dubašljanskih djevojaka i žena, koje bi uz domaće haljine i raznobojne pojaseve nosili još i velik „rub” (rubac) što je ponosno resio njihove glave...

U nastavku Pinčić piše da su u novije vrijeme u kolejanima muški nosili, umjesto narodnih nošnji, nedjeljna odijela, a žene i dalje narodne nošnje, ali izrađene od tvorničkog platna, a ne domaćeg sukna. Ukratko donosi podatke o kolejanima održanim 1939/1940. godine, ali je pritom zamijenio izabranog Kralja s Kraljicom, tj. naveo je samo ime Kraljice misleći da se radi o Kralju.

Dakako, za vrijeme Drugoga svjetskog rata i u poslijeraču kolejani se nisu održavali, a razlog tomu Pinčić vidi u nezainteresiranosti dubašljanske mladeži „za taj stoljetni običaj koji su

započeli njihovi pradjedovi”. Suprotno tome spominje Omišljanе koji uz svečanu „Stomorinu” još uvijek održavaju i „kolejane”. Međutim Pinčić tu ne zamjećuje bitne razlike između omišaljske i dubašljanske koledve, ali i drugih koledava. Dovoljno je samo spomenuti da u Omišlju od 19. st. nema izbora Kralja.

Ono što danas možemo reći o Pinčićevu tekstu jest da su kolejani u njemu opisani sa stanovitim razlikama u odnosu na one najstarije, ali i one koji su održani npr. 1972/1973. godine. Dakle, njegovim opisom, ako izuzmemmo materijalne pogreške, možemo donekle približiti kolejansku tradiciju i neke navade sredine 20. stoljeća.

Tomislav GALOVIĆ ■

Spomen-pjesma veselih kolejana u Dubašnici – Malinska 7. 1. 1940.

Poslušajte dragi Dubašljani
I ostali krčki otočani
Skromnu pjesmu Kralju i Kraljici
Kolejana u Dubašnici.

Na Stipanje trideset devete
U Bogovićima ispred crkve svete
Skupilo se mnoštvo Dubašjana
I ostalih krčkih otočana.

Blagoslov je u crkvi završio
A narod je silni dohrlio
Da se divi Kralju i Kraljici
Koje ćeju ulovit mladići.

Iz crkve su ljudi dolazili
Ko što uvijek veseli su bili
Držite ga! zaviču mladići
Dajte puta Kralju i Kraljici.

Čast zapade Tomu Milovića
Uhićen on je od mladića
I postavljen na prijestolje svoje
Na poltronu lijepo žute boje.

Uz pjesmu veselih kolejana
Na dan slavnog svetoga Stjepana
Oko crkve Kralja su nosili
Zvoni su veselo zvonili.

Po drevnom starom običaju
Kako to već kolejani znaju
Odnesli su Kralja i Kraljicu
Kolejani pjevajući pjesmicu.

Ispili su puno bukaleta
Makar vlada ratna kriza kleta
Sve u slavu Kralja i Kraljice
Naše lijepo ravne Dubašnice.

Drugog dana i naredne dane
Kako znete hrle na sve strane
Idu žurno iz sela u selo
Spravlјat što je potrebno za jelo.

Pred vratima zapjevaju fino
Dok im žene ne donesu vino
Kobasice, ulja, žita, sira
Slanine al vrnjicu krumpira.

Skupili su svega hvala Bogu
Da tri dana pirovat mogu
Ni dinara za meso ne fali
Sve su im to Dubašljani dali.

U nedelju poslije Trih Kralja
Došli ljudi iz svih kraja
Da se dive mladim kolejanom
Sve po izboru ljepim Dubašlanom.

Djevojke su svoju robe svukle
A starinsku narodnu obukle
Veliki je kolejanski lanac
Kada plešu frankopanski tanac.

Sopele su lipo zasvirale
Sve djevojke ponosne su bile
Što prigodom kolejanskog pira
Imale su finog kavalira.

Sve je prošlo lijepo i veselo
Ništa nije manjkalo za jelo
Ostalo je mesa, kobasica
I poštenje mladih djevojčica.

Da pjesmica ne bi bila duga
Da se piscu čitatelj ne ruga
Završit će zadnje dvije kitice
Sve u slavu Kralja i Kraljice.

Kralj, Kraljica dva su imenjaka
Njima nek je čast i dika svaka
Što su slavno okrunjeni bili
I veselju mnogo pridonili.

Vruća hvala svakom mladiću
Koji je imal sobom djevojčicu
Topla hvala svakoj djevojčici
I lijepoj nam ravnoj Dubašnici.

Dao Bog i druge godine
U sredini ravne Dubašnice
Da vidimo opet kolejane
I da zora slobode nam svane.

Pozdravljam sve naše Merikane
Što vidili nisu kolejane
Bog im zdravlja i sreće udjeli
Pisac pjesme od srca im želi.

Ta pjesmica našima na diku
Pjevana po Pinčiću Niku
Invalidu bez oka i ruke
Usred ove kolejanske buke.

Kralj ovih kolejana bio je
Tome Milović Šimov iz Bogovića,
a Kraljica Tome Juranić iz Ljutića.
Pirovali su u hotelu *Draga* dva dana.

(Iz arhive obitelji Antona Filipića
Milovićići, 1940. godine)

DUBAŠLJANSKI KOLEJANI

Dodite u Općinsku vijećnicu od 25. do 28. rujna

Sve smo bliže danu 26. prosinca kada ćemo puku pokazati Kralja i Kraljicu Dubašljanskih kolejana ispred crkve u Bogovićima. Organizacijski odbor obavio je već puno radnji, administrativni poslovi su poodmakli, veliki je broj ljudi angažiran i marljivo rade u odborima i komisijama. Možda je ljeto, iako kišno, malo usporilo *halabuku i šušur* oko kolejana, ali dobar broj ljudi je marljivo i vrijedno radio.

Komisija za nošnju je bila jako zauzeta. Pozvane su dvije poznate modne kuće iz Pule i Zagreba te se od njih dvije izabralo onu iz Zagreba u kojoj će se šivati nošnje. Odabrani model nošnje bio je izložen u Općinskoj vijećnici od 5. do 10. kolovoza. Dubašljani su bili informirani, razgledali su i naručili 31 kompletну nošnju, te velik broj manjih dijelova koji nedostaju – *facole, traverse, starinske nakite* i tako dalje. Modeli će se još

jednom izložiti te ih zainteresirani mogu ponovno pogledati i naručiti od 25. do 28. rujna, od 16 do 20 sati u Općinskoj vijećnici. Ovim putem pozivamo Dubašljanke da dođu pogledati, usporediti i provjeriti nedostaje li im štogod pa će moći naručiti. Mjere za nošnje uzimat će se u Općinskoj vijećnici u nedjelju 28. rujna, od 15 do 21 sat.

Pododbor za tanac planira potaknuti sve zaintersirane da nauče ili usavrše svoja znanja i vještine „domaćeg tanca”. Stoga se želi pobuditi volju što većem broju ljudi da od 15. listopada do 15. prosinca dolaze na probe, vježbaju i usavrše svoja znanja u *tancanju polke, mažurke i prebira*. Za one malo ambicioznije organizirat će se vježbanje i učenje kanta po domaću. To je i jedan od ciljeva Dubašljanskih kolejana. Želja nam je da što više Dubašljanki i Dubašljana budu što bolji *tancaduri i kantaduri*.

Mihojski kolejani

USveti Vid su bili kolejani svakih desetak let. Prvi zapisani kolejani bili su 1928, Kraj je bil Osip Spicijarić (Pić). Osip je bi bogat, vrnu se je z Merik pak su Mihojci otili Osipa za Kraja, aš su znali da ima čuda šoldi.

Drugi kolejani su bili 1938, Kraj je bi Osip Valentić, ki se je vrnu z Merike pun dolari pak su i njega Mihojci čapali za Kraja. Osip je bi društven i vesel mladić, lipo je zna tancat i kantat. Dije drugu nediju su šli mladići zi Osipon nabavit vino za kolejani u Gabonjin.

Treći kolejani u Sveti Vid bili su 1947. Kraj je bi Mate Valentić, brat od staroga Kraja Osipa Valentića. Mate ni bi imućan

kako brat Osip, imi je veliku fameju, ma su ga zibrali Mihojci aš je bi dobar i vesel čovik. Lipo je tanca i kanta.

Četrti i zadnji kolejani u Sveti Vid bili su 1953. Kraj je bi Osip Kirinčić (Filipičin), čovik koga su svi volili, aš je zna kako lipo kantat i tancat, a njegove štorije se pravljaju do danas.

Kako se je čapalo Kraja?

Na Božić kad je fini luzar, mladići su se ranije dogovorili koga će čapat i kad su judi hodili zi crikve skočili bi dva-tri mladići na toga koga su se dogovorili. Zeli bi ga nazad u crikvu do kamenice z blagoslovljenu vodu. Fanj bi bili hitili vode na njega, a onda bi zvali popa da i on Kraja blagoslovi. Kad bi bili obavili u crikvu, šli bi bili zvan od crikve i tamo su judi čekali da sve to vide. Mladići bi pejali Kraja pod ruku i kantali „Kraja smo čapali, fiole, još mu kruna fali, le, le, le“. Tako kantajući bi šli kod staroga Kraja po krunu. Kad su prišli u kuću kod staroga Kraja, na prag od vrata bi zakantali i rekli: „Čapali smo novoga Kraja i dajte mu krunu.“ Stari Kraj bi bi šal po nikulike bukalete vina i kolejansko veselje je počelo.

Koledva u Sveti Vid i Maršić

Mladići su počeli koledvat čin su čapali Kraja i Kraj je hodi š njimi. To je bilo na Stipanju, Novo leto i Tri kraji. Sve ča bi bili dobili od judi stavljalii su na jedno mesto i prvu nediju potla Tri kraji bi je kolejanski obed i vičera. Kad su kolejani prišli koledvajući sprid kuće, farmali bi na zakotu i zakantali:

*Ovo su van kolejani fiole, ki nisu bili lani, le, le, le.
Dajte nama kobasu čin mi Kraja opas.*

• Kolejani u Sveti Vid 1938. leta

Nadamo se da će na dan Velikoga pira *tancat* odjednom možda i 200 parova te da će se moći još dugo poslije toga *čakulat* kako se *lipo tancalo i prebiralo*. Na kraju krajeva, kakav je to kolejan koji *ni kapac malo z gušton zatancat i zakantat*.

Dobili ste već dosta informacija o Dubašljanskim kolejanim, ali kako nije nikad dosta pitanja i informacija, slobodno nas zovite i pitajte što vam nije jasno. Pomozite i vi nama na način da se na vrijeme pripremite i prijavite. *Skužajte ča morda malo gnjavimo*, ali pretpostavljamo da će biti gotovo 700 sudionika, a to zahtjeva dobru pripremu.

Samo kuraja i bez rešpeta, pridite slobodno „malo bliže”, bolje pitat i naučit, nego mučat i ne znat...

Svaki Dubašjan je kolejan

Odbor za organizaciju Dubašljanskih kolejani □

*Tamo su nan pravili da ste krnca palili, fiole, le, le, le.
Dajte nan ga baren pol da ne remo u drugi dvor, fiole, le, le, le.
Kad su hodili zi kuće van, bi bili zakantali:
Hvala vama na vaš dar ča ste nan ga dali, fiole
Neka van Bog plati, le, le, le.*

Kad su hodili po Svetomu Vidu, po Sršići i Maršići vavik su ih pratile sopele, a zadnje vrime i armonika, aš je bilo dosta mladići ki su sopli armoniku. Kad su hodili od Sršić za u Maršić, na pol puta je bila jedna stara kuća u ku je živila jedna siromašna fameja. Pod i grede su bili jako slabi i kad se je kuća napunila mladosti pod je cedi i kolejani su finili u konobu.

Kako i kadi su se veselili kolejani?

Kolejani su imili obed, vičeru i sve drugo u Turan; to je velika okrugla kuća kod kapele svetoga Vida. Najprvo su ju trin svi zi banderu i sopele šli na mašu, onda potle maše je bi obed, a potle obeda tanac na placu. Bandera kolejanska je bila ščap pun facoli, na vrhu ščapa kolubica i jabuka. Banderu je vavik nosi najmlađi kolejan.

Ča su kolejani jili na njihov pir?

Najprvo su imili juhu, pa broskvu zi kobasicu i najzad bi bile prišle šurlice, pak pogača i kroštuli. Kad bi bili pojili, bi bili zakantali svi skupa:

*Turun barun bačvicama, neka redu andeli nebeski vojnici.
Ma budi Bože milostiv Kraju i Krajici.*

U Sveti Vid je bi običaj da Krajica bude žena od Kraja.

Josip ŠAMANIĆ □

Konstituirana vijeća mjesnih odbora

Nakon održanih izbora u Općini za članove vijeća mjesnih odbora, sazvane su i održane konstituirajuće sjednice vijeća mjesnih odbora u za to propisanom roku. Vijeće mjesnog odbora smatra se konstituiranim izborom njegovog predsjednika pa su tako na funkciju predsjednika izabrani: Milan Radić (Mjesni odbor Malinska – Bogovići), Tonček Lesica (Mjesni odbor Sveti Vid-Miholjice), Nenad Šabalja (Mjesni odbor Porat – Vantačići), Igor Hržić (Mjesni odbor Poganka – Sveti Anton), Petar Turčić (Mjesni odbor Milčetići – Turčići – Zidarići).

Valja očekivati da će svoj prvi i vrlo važan doprinos mjesni odbori dati pri donošenju Proračuna za 2015. godinu. Mjesni odbori Sv.Vid i Poganka – Sv. Anton svoja sjedišta imaju u prostorijama Društvenog doma u Sv.Vidu i Milovčićima, dok će ostala tri mjesna odbora zbog nedostatka prostora svoje sjednice održavati u prostorijama velike ili male vijećnice u zgradama Općine Malinska-Dubašnica.

Gradovi i većina općina u našoj bližoj okolini odavno imaju ustrojene mjesne odbore te posljednjih godina bilježi vidan napredak u turizmu i gospodarstvu ili uređenju naselja. Općina Dobrinj ima čak 14 mjesnih odbora te je pred izbore za članove vijeća mjesnih odbora, u prostorijama Općine Malinska-Dubašnica održana radionica na temu mjesnih odbora. Na njoj su između ostalih, predstavnici Mjesnog odbora Gabonjin nazočnima prenijeli svoja pozitivna iskustva, način rada i ostvarene rezultate.

Mjesni odbor oblik je neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana. Utvrđivanje pitanja poput važnosti kvalitetnijeg sagledavanja užih lokalnih problema i njihovih rješavanja uz koordinaciju s predstavnicima jedinice lokalne samouprave, kao i dodatna mobilizacija resursa naše lokalne zajednice u rješavanju prioriteta od značenja za zajednicu uz promicanje stava o suodgovornosti mještana, predstavničke i izvršne vlasti za uvjete života u svakom području općine i općini kao cjelini, te ravnomjerno podizanje komunalnog i društvenog standarda svih dijelova općine, trebalo bi predstavljati cilj djelovanja mjesnih odbora.

Radi osiguranja što boljih uvjeta rada mjesne samouprave, te provedbe svih projekata i programa koji su od neposrednog utjecaja na život mještana pojedinoga mjesnog odbora i područja cijele Općine, potrebna je stalna komunikacija uz pojačanje i njegovanje uzajamne suradnje svih mjesnih obora, ali i svih stanovnika naše Općine.

M.T. □

Mjesni odbori Malinska – Bogovići, Porat – Vantačići i Milčetići – Turčići – Zidarići imaju sjedišta u zgradama Općine

Osvrt na glavnu turističku sezonu

Više od 400 novih postelja

Glavna turistička sezona je iza nas te je vrijedno spomenuti ono što ju je i obilježilo. Što se tiče statističkih pokazatelja, samo ćemo ih ukratko spomenuti jer konačna analiza dat će se nakon godišnje Skupštine TZO Malinska-Dubašnica.

U prvih osam mjeseci u komercijalnom smještaju ostvareno je ukupno 68.013 dolazaka što je u odnosu na 2013. godinu, kada je ostvareno 66.682 dolaska, porast od dva posto. Noćenja bilježe također blagi porast od jedan posto, odnosno ostvareno je 425.196 noćenja o odnosu na 422.012 noćenja u istom prošlogodišnjem razdoblju.

Treba istaknuti kako u dosadašnjem dijelu godine svim mjeseci bilježe porast dolazaka turista i ostvarenih noćenja, osim srpnja koji je bio slabiji za oko 5 posto.

Također, vrlo je važno istaknuti da se nastavlja trend od 2010. godine od kada su znatnija povećanja kapaciteta u privatnom smještaju. Ove je godine evidentirano više od 400 novih postelja što je posljedica pojavljivanja novih iznajmljivača na tržištu, zatim povećanja kapaciteta postojećih, ali i ulaska Hrvatske u EU što je omogućilo svim građanima Europske unije koji posjeduju nekretninu da legalno iznajmljuju. Ovome svakako treba pridodati i legalizaciju čije je rješavanje uvelike pomoglo potencijalnim iznajmljivačima da svoje kapacitete stave u funkciju turizma.

Kao i svake sezone, i ova je obilovala brojnim manifestacijama. Unatoč izrazito kišnom razdoblju, većina manifestacija uspješno je održana.

Treba svakako istaknuti obilježavanje blagdana sv. Apolinara, Dana Općine Malinska-Dubašnica, odnosno aktivnosti koje su se održavale u povodu toga. Održane su kazališne predstave, turniri u šahu, etno modne revije, natjecanja u udičarenju

za juniore, svečana sjednica Općinskog vijeća, predstavljanje monografije *Dubašnica* Antona Bozanića, predstavljanje nosača zvuka sopaca braće Nikole Milčetića i Antona Milčetića, fešte u Bogovićima i vatromet u malinskarskoj luci.

Održane su fešte poput Magdaljenjine u Portu, Malinskarских noći, Pogančarske noći u Oštrobradićima, Lovačke fešte u Malinskoj te fešte u povodu obilježavanja Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Bili su tu naravno i nastupi brojnih klapa, koncerti klasične glazbe u atriju Samostana u Portu, likovne izložbe i brojne manje priredbe koje su mogle zadovoljiti razne potrebe posjetitelja naše Općine.

Da novih sadržaja u turističkoj ponudi nikad nije dosta, pokazalo je uvođenje linije kojom je prometovao turistički vlakić. Vlakić je u glavnoj turističkoj sezoni povezivao Malinsku (od lukobrana) i Porat. Pokazalo se to jako dobrim jer se dodatno omogućilo posjetiteljima da razgledaju našu Općinu, ali i lakše dođu na odredište izbjegavši gužve u prometu. S ovom aktivnošću nastaviti će se i iduće godine.

Pohvalno je i uvođenje sajma rukotvorina i izvornih proizvoda koji se svakoga petka i subote održavao na rivi u Malinskoj. Sajam su vrlo lijepo prihvatali gosti, ali i stanovnici naše Općine.

Treba istaknuti i brojne ponude na plažama, u hotelima ili u ugostiteljskim objektima kao i turističkim agencijama čiji su proizvodi iz godine u godinu kvalitetniji i sadržajniji čime se podiže kvaliteta cjelokupne destinacije.

Prošle smo godine smo dosta pisali o neredu i buci koja se stvarala tijekom noćnih sati. To se ove godine znatno popravilo jer je zaposlen veći broj noćnih redara koji su patrolirali Malinskom, te dvojica policajaca.

Nediljko VUČETIĆ ■

■ Vlakić na malinskarskim prometnicama

Pilot projekt PPS – Hrvatska 365

Malinska u pilot projektu Hrvatske turističke zajednice

Jedan od ključnih zadataka Hrvatske turističke zajednice (HTZ) je pokretanje marketinškog koncepta promicanja turističkog prometa u razdoblju pred i posezone (PPS koncept), a ujedno i jedan od strateških marketinških ciljeva ukupnoga hrvatskog turizma. Sukladno odrednicama Programa rada za 2014. i novoga Strateškog marketinškog plana, izrađen je PPS koncept promicanja turističkog prometa u razdoblju posezone 2014. godine.

Radi kvalitetnijeg razvoja cijelog PPS koncepta, koji osim razvoja PPS destinacija, obuhvaća i razvoj PPS doživljaja i PPS tvrtki, u posezoni 2014. godine provedet će se pilot projekt za izbor PPS destinacija. Razdoblje posezone samostalno utvrđuje svaka destinacija koja se kandidira, s time da posezona mora obuhvatiti razdoblje najmanje od 1. rujna do 15. listopada 2014. godine.

S obzirom na to, Hrvatska turistička zajednica putem Javnog poziva odabrala je odredišta kojima je dodijeljena oznaka PPS destinacije.

Atraktivne ponude u pred i posezoni

Odabranim destinacijama koje sudjeluju u pilot projektu za posezonu 2014. godine i koje zadovoljavaju opće i posebne uvjete Javnog poziva, HTZ će osigurati veću tržišnu vidljivost/prepoznatljivost za ciljane segmente dodjelom oznake „PPS destinacija”, članstvo u nacionalnom PPS klubu, isticanje „PPS destinacija” na posebnoj PPS podstranici na web portalu HTZ-a, organiziranje posebnih predstavljanja za turooperatori i turističke agencije, organiziranje posebnih studijskih putovanja za novinare i agente, organiziranje posebne PPS komunikacijske kampanje (PR, offline i online marketing) te ostale marketinške/tržišne aktivnosti HTZ-a.

Ključno je navesti kako se pod PPS konceptom podrazumijeva razvoj atraktivne i konkurentne destinacijske ponude s dodanom vrijednošću u razdoblju pred i posezone koja će pozicionirati Hrvatsku kao zemlju koja izvan glavne turističke sezone nudi posebne, izvorne i privlačne turističke proizvode, dostupne cestovnim i ili zračnim prijevozom. Zatim, kreirat će se nove motive dolaska i proizvode za različite potrošačke segmente i tržište posebnih interesa, prilagođene onome što najviše žele kupci u PPS razdoblju te omogućiti produženje turističke sezone, smanjenje sezonalnosti i povećanje turističkog prometa.

Ukratko, provedba PPS koncepta predviđena je u više faza, s početkom primjene u posezoni 2014. godine. Sustav oznaka pridonijet će boljoj vidljivosti i shvaćanju turista o Hrvatskoj kao destinaciji s atraktivnom PPS ponudom, ali i osigurati neposrednu korist nositeljima te lakše tržišno pozicioniranje.

Kako bi se obuhvatilo što više atraktivnih destinacija, HTZ je predložio ujedinjavanje pojedinih destinacija u PPS destinaciju. Time se stvorila ideja da se ujedine turističke destinacije s otoka Krka, Crikvenice, Vinodola i otoka Raba. Prijedlog je prihvaćen te je osnovana jedinstvena PPS destinacija Krk-Crikvenica-Vinodol-Rab s prepoznatljivim sloganom „Gdje odmor znači više“ te proizvodima iz kulture, gastronomije, aktivnog odmora, biciklizma i zdravstvenog turizma.

Malinska prepoznatljiva na tržištu

Koordinator spomenute PPS destinacije je Turistička zajednica Grada Crikvenice, a do sada su održane brojne aktivnosti koje bi realno prve rezultate trebale dati najranije u predsezoni 2015. godine.

Neke od dosad održanih aktivnosti jesu sljedeće. Svaka od destinacija prikupila je izjave poslovnih subjekata koji svojim potpisom jamče pružati svoje djelatnosti najmanje do 15. listopada tekuće godine. Na području Malinske prikupljene su 22 izjave hotelijera, turističkih agencija i ugostitelja. Nadalje, osnovan je PPS Klub čiji su sporazum potpisale sve članice PPS destinacije. Sastavljen je zajednički program događanja iz kojeg je vidljivo da se jedino na takav način može ostvariti veća prepoznatljivost na tržištu. Malinska u ovom slučaju sudjeluje s događanjima poput Fischerfesta, biciklijade i plesnog natjecanja, ponudom šetnicu, brodskim izletima te mogućnošću posjeta kulturnih sadržaja poput Samostana franjevaca trecoređaca i muzeja u Portu. Pripremljeni su programi za posjete novinara i turističkih agenata gdje se uzela u obzir kvaliteta ponude i zastupljenost pojedinih destinacija. Očekuju se dolasci novinara od 25. do 30. rujna te turističkih agenata od 1. do 6. listopada ove godine. Uređuje se web podstranica HTZ-a te se dodatno prikupljaju podaci kako bi bila što informativnija. U pripremi su i dva predstavljanja koja će se održati 2. listopada u Ljubljani te 8. listopada u Münchenu.

Sve su ovo pokazatelji kako se zapravo ovim pilot projektom u posezoni 2014. pokušavaju stvoriti prepostavke za kvalitetniju pripremu i promidžbu predsezone 2015. koja bi trebala obuhvatiti razdoblje od najkasnije 1. travnja do početka glavne turističke sezone.

Nediljko VUČETIĆ ■

Otkrij. Doživi. Osjeti.

Prvo posjeti www.hrvatska365.hr

■ Na kraju turističke sezone

Izazovi turističkog razvoja naše Općine

Protekla turistička sezona na području naše Općine pokazala je sve prednosti, ali i nedostatke postojeće turističke ponude, posebice u brojnim kišnim danima tijekom mjeseca srpnja. Tih dana, uvidjeli smo, nažalost, da postojeća turistička ponuda nije na zadovoljavajućoj razini te da je prijeko potrebno osmislići dodatne sadržaje koji će omogućiti uklanjanje negativnih utjecaja klimatskih promjena i omogućiti ostvarenje dužeg zadržavanja gostiju u našoj Općini. Svakako bez potrebe da svoj boravak tijekom takvog vremena provode u drugim dijelovima otoka ili naše zemlje, čime se izravno smanjuje turistički prihod u turističkom gospodarstvu Općine.

Sela čuvaju tradicijske vrijednosti života Dubašljana

Navedeno ukazuje na potrebu stvaranja trajne interesne skupine koju će činiti cijelokupna zainteresirana javnost. Ona mora osmislići nove smjernice inovativne turističke ponude temeljene prije svega na izvornosti i raznovrsnosti ponude i ekološkoj očuvanosti resursne osnove. Naša Općina posjeduje sve preduvjete za stvaranje takve ponude. Tu je riječ prije svega o više od stogodišnjoj tradiciji organiziranog bavljenja turizmom, ugodnoj klimi, čistom moru, ladanjskom zelenilu, tradicijskoj gradnji i bogatstvu narodnih običaja i gastro-enoloških značajki naše Dubašnice.

Nažalost, tijekom proteklih dvadesetak godina došlo je do narušavanja krajobrazne posebnosti područja zbog neplanske i nedovoljno nadzirane gradnje sekundarnih rezidencija (tzv. apartmana). Time su stanovnici Općine, koji su svoj izvor prihoda ostvarivali u turizmu, dobili novu konkureniju (na žalost često nelegalnu i nedovoljno kvalitetnu!), te su ugroženi temeljni resursi za turistički razvoj. Stvoreni su stalni pritisci na klimu, hidrografiju i opću održivost prostora Općine, što svakako smanjuje konkurentске i usporedne prednosti Općine.

Rješenje za nadilaženje takvog, nedovoljno planiranog i praćenog razvoja turizma u prošlosti valja naći u strategijski planiranoj turističkoj valorizaciji do sada nedovoljno iskorišteneh sela u unutrašnjosti Općine. Jer, to je oaza gdje se čuvaju tradicijske vrijednosti života Dubašljana, s obrisima tradicijske arhitekture i živopisnih slika života dubašljanskih seljaka kroz prošlost, koji su živući na škrtoj zemlji, mukotrpnim radom i znojem ostvarivali blagostanje za svoje obitelj. Vrednovanjem toga ostvarit će se povećanje konkurentskih prednosti u odnosu na ostala otočna odredišta koje svoju ponudu i dalje u znatnoj mjeri temelje na turizmu kao masovnoj pojavi.

Uvesti eko-pristojbu

Turizam u svojoj biti čine ljudi te je daljnje smjernice razvoja potrebno osmislići intenzivnom suradnjom s lokalnom zajednicom putem radionica, javnih polemika i predstavljanja razvojnih programa i studija. Turistička valorizacija mora biti osmišljena na način da se njome poštuju načela održivog razvoja; potrebno je osigurati da ono što smo baštinili od predaka u istom, ili još bolje u poboljšanom obliku ostavimo u naslijede našem potomstvu.

Za provedbu tih aktivnosti potrebno je osigurati značajna sredstva. To je moguće osmišljavanjem novih izvora prihoda koji će u manjoj mjeri opteretiti lokalnu zajednicu, a kojima će se osigurati održivost turizma, ali i cijelokupnog gospodarstva Općine. Kao moguće smjernice za unapređenje ponude i gospodarske uspješnosti turističke ponude Općine mogu se ostvariti uvođenjem eko-pristojbe koju imaju brojne turističke destinacije (npr. Baška i Krk). Time će se ostvariti dodatni prihod lokalne samouprave, jačat će se svijest lokalne zajednice i turista o važnosti očuvanja okoliša kao temeljne resурсне osnove za turistički razvoj. Isto je tako moguće uvoditi ulaznice u objekte od interesa za turizam (crkve, samostani, galerije). Time će se stvoriti dodatne izvore finansijskih sredstava koji se mogu namijeniti očuvanju i zaštiti nepokretnih dobara i tradicijskih posebnosti našeg kraja. Poželjno je osmislići i nove načine prikupljanja naknada od vlasnika sekundarnih rezidencija koji svoje prostore ne koriste u turističke i gospodarske svrhe.

Danijel DRPIĆ ■

Od 2. srpnja do 10. rujna 2014. godine

Vjenčani, rođeni i umrli

VJENČANI U OPĆINI MALINSKA-DUBAŠNICA

Alma Čočić i Nino Hržić
Ines Fehratović i Luka Ivanović
Sanela Hajdarovac i Milan Krnjajić

ROĐENI (U RIJECI) I UPISANI U MATIČNIM KNJIGAMA

Jakov Štefanić, sin Ljubice i Hrvoja iz Malinske

UMRLI NA PODRUČJU OPĆINE MALINSKA-DUBAŠNICA I POKOPANI NA GROBLJIMA U OPĆINI MALINSKA-DUBAŠNICA

Petar Dujmović – Porat
Niko Pešut – Vantačići
Tomislav Barjaktarić – Milčetići
Marija Justinić – Malinska – Kras*
Kate Košpo – Rijeka – Malinska
Mario Acampora – Zidarići – Italija*
Ana Orlić – Malinska – Krk*
Jela Deša – Malinska – Rijeka*
Jože Perovšek – Vantačići – Slovenija*
Matija Hercigonja – Malinska – Rijeka*
Tomislav Delač – Malinska – nepoznato*
Milica Žuvić – Malinska
Petar Seršić – Malinska – Batomalj*
Fiorella Velčić – Malinska – Rijeka*

* preminuli u Malinskoj (u domovima za stare i nemoćne, turisti i sl.) – pokopani izvan Općine Malinska-Dubašnica

Izvor: Evidencija Matičnog ureda Malinska i grobne evidencije ■

Istraživanja u šumi Cickini

Pronađeni obrisi jedne dosad nepoznate građevine oblika crkve

Tijekom mjeseca srpnja nastavljena su već stalna arheološka istraživanja kasnoantičkoga rezidencijalnog arhitektonskog sklopa uz ranokršćansku crkvu u šumi Cickini iznad Svetog Vida-Miholjica. Unatoč iznimno lošem vremenu i čestim prekidima radova zbog kiše, uspjeli smo ručnim iskopom očrtati obrise još jedne neobične građevine unutar na-seobinsko-rezidencijalnog dijela lokaliteta koji je u punoj veličini na oko pet tisuća četvornih metara postojao između 5. i 7. stoljeća. Otkrili smo na sjevernom rubu arheološke zone jednu građevinu koja po svom tlocrtu ima oblik crkve. Istiće se duboki poluvaljkasti apsidalni plašt, čije je vanjsko lice sedmerostranično, poput vanjskog lica svetišta crkve iskopane 90 metara južnije prethodnih godina. Tlo unutar ovog začelja je povиšeno u odnosu na razinu hodne površine u pretprostoru koji u tlocrtu ima obris kvadrata dimenzija 8,40 x 8,40 metara.

Građevina će se do kraja istražiti i potom nacrtno dokumentirati u radovima koji će se nastaviti od kraja mjeseca rujna do kraja listopada ove godine. Za sada postoje dva moguća objašnjenja o funkciji ovog zdanja. Čitav stambeno-rezidencijalni kompleks građen je prema arhitektonskom planu neobično točne orientacije zidova u smjeru sjever – jug. Ranokršćanska crkva s pomoćnim prostorijama ima jak otklon u orientaciji u odnosu na stambeni dio naseobine. Novootkrivena građevina slijedi pak orientaciju sjever – jug pa za sada zaključujemo kako je ovdje riječ o dijelu samostanskog areala u kome je smještena zgrada za molitvu ili primanja, u kojoj stolju opat ili biskup. Moguća je i memorijalna funkcija građevine, posvećena kultu nekoga lokalnoga kršćanskog mučenika. Ruralna ranokršćanska samostanska zda-

nja veoma su rijetko očuvana, no u slučaju Cickina moguća je da je taj kompleks služio za pribježište, čiji je investitor i izvoditelj mogla biti vrlo dobro organizirana zajednica, poput monaško-pustinjačke zajednice ili Krčke biskupije.

U ovogodišnjim istraživanjima, koja je u potpunosti finančirala Općina Malinska-Dubašnica, uz niže potpisano voditelja projekta, sudjelovali su arheolozi Dario Maršanić i Demijan Vokši iz Rijeke, studentice arheologije Nina Radinović, Iva Škoro i Iris Hasan, uz fizičke radnike građevne tvrtke „Stanišće“ iz Njivica.

Čitave priče o Cickinima ne bi bilo da nije u proteklim desetljećima bilo uporne volje i vizije Josipa Šamanića (nalazi se na naslovniči današnjeg broja zajedno s Josipom Sormilićem i autorom ovoga teksta; snimljeni su početkom ovoga mjeseca na lokalitetu Cickini, primjedba urednika) za službenog za pokretanje istraživanja koja s prekidima traju od 2002. godine. Šamanić je početkom 90-ih godina pokrenuo sa skupinom mještana prva iskopavanja unutar tragova svetišta davno napuštene crkve. Vidljive skromne dijelove crkve prvi je objavio Miljenko Jurković temeljem informacija o ovom tajanstvenom lokalitetu koje su mu dali Josip Stošić i Aleksandra Faber. Nakon mojega dolaska u Sveti Vid i posjeta Šamanićeve konobe, koji je ondje sačuvao neke ulomke iz Cickina crkvenoga kamenog namještaja, te našega prvoga zajedničkog odlaska na teren, ali i savjetovanja s akademikom Brankom Fučićem, započela je velika priča o nepoznatoj kršćanskoj prošlosti tadašnjih stanovnika otoka Krka, koja se svakom iskopanom lopatom zemlje dopunjuje i mijenja.

Ranko STARAC ■

Galerija sv. Nikole

Kvalitetni likovni programi

Galerija sv. Nikole zatvorila je svoja vrata poslije šest službenih prijavljenih likovnih programa. Ove su godine bila četiri slikarska sadržaja, jedan kiparski i jedan prikaz objekata. Pružamo šansu mladim autorima, predstavljamo već priznate, te nam je obveza predstaviti umjetnike s našeg otoka. Ove su godine, zanimljivo, bile sve autorice i tek jedan autor: Ivica Bilandžić, Maja Arčanin, Tea Bičić, Renata V. Azinović, Sanela Raič i Tanja Pećanić. Krčki je autor Ivica Bilandžić iz Sv. Vida-Miholjice.

Program za iduću godinu prihvata se do početka mjeseca rujna, tako je već gotov plan za sezonu 2015. Drago nam je da se na neki način već odredila stalna publika koja prati likovna događanja u našoj Galeriji i dolazi na sva otvorenja. To je prigoda za susret i razgovor s autorom. Nevjerojatna je naklonost publike prema izložbama. Ono što neki vole, drugi odbacuju i obrnuto. To je razlog da odabir predstavljenih radova bude raznolik, i tematski i u izboru likovne tehnike. Naši katalozi šalju se u sve bitne likovne institucije koje vode bri-gu o žiriranim galerijama u Hrvatskoj. Potrebno je da se i više prate naša likovna događanja; to su aktivnosti kojih, nažalost, nema puno.

Na kraju je dobro naglasiti da Galerija ima veliku podršku Turističkog ureda (koji je odgovoran za njezin rad), no često je suradnja i pomoć Nediljka Vučetića i izvan samo šture poslovne suradnje.

M. ŽIC ■

- Milena Žic, Tanja Pećanić i Nediljko Vučetić na otvorenju posljednje ovosezonske izložbe

Predstavljena je knjiga Katice Ivanišević o krčkom pjesništvu

Dubašljani u antologiji krčkog pjesništva

Hrvatskoj kao pjesničkoj velesili, pridodana je još jedna vrijedna knjiga. Radi se o *Antologiji pjesništva otoka Krka* dr. sc. Katice Ivanišević koja je pri omišeoskom kesetu predstavljena sredinom mjeseca kolovoza. Znanstveni i stručni autoritet autorice dovoljna je potvrda uspjeha ove knjige i njezina života.

Na predstavljanju je dr. Ivanišević govorila o metodologiji rada na knjizi te o pristupu ovoj temi koja je cijelovito obrađena prvi put. Glavno joj je mjerilo bio kronološki put, a ne određeni stilski ili geografski krug. Dotakla se velikog broja novih pjesnikinja, dok su u ranijim godinama bili samo pjesnici. Naime, u *Antologiji* se poetska riječ bilježi od Frana Krste Frankopana do danas, od pjesnika koji su izdali na desetke zbirki do onih koji još nisu nigdje objavili svoje radove. Najzastupljenije su pjesničke preokupacije djetinjstvo, zavičaj i vjera. Uz autoricu, govorili su akademik Petar Strčić i glavna urednica Mirjana Šigir.

Suvremeni su se pjesnici sami predstavili i čitali svoje pjesme, dok je pjesme starih majstora izvanredno interpretirala dramska umjetnica Edita Karadole.

Predstavljeni pjesnici Dubašnice su Josip Antun Kraljić, Branko Fučić, Vera Miš-Vranković i Jelka Petršorić koja se lijevim riječima, u ime svih, zahvalila autorici.

Svatko tko će se ubuduće baviti krčkim pjesništvom i prikupljati radove onih koji nisu uvršteni (kao Miroslav Karabaić) imat će u ovoj *Antologiji* čvrsto polazište.

M. Ž. ■

U Osnovnoj školi 15. studenog

Predavanje o Josipu Antunu Kraljiću

Uokviru ovogodišnje manifestacije *Mjesec hrvatske knjige*, 15. studenog u Osnovnoj školi u Bogovićima održat će se javno predavanje o hrvatskom piscu Josipu Antunu Kraljiću (1877 – 1948) te ujedno projekcija filma iz 1938. godine *Krk – najveći i najnapučeniji otok Jadranskog mora* Aleksandra Gerasimova i Ive Jelenovića.

O Kraljićevom vrijednom književnom djelu govorit će Milena Žic i Tomislav Galović, a o filmu Milan Radić.

Točno vrijeme održavanja ove manifestacije objavit će se naknadno.

T. G. ■

Susret učenika bratimljenih općina

Nagradni put u Poljsku za najbolje učenike

Zahvaljujući svojim školskim uspjesima, šestero učenika naše Općine nagrađeno je desetodnevnim izletom na sjever Poljske, u regiju Mazurija. Ondje se održavalo već tradicionalno okupljanje i druženje učenika bratimljenih općina Großhabersdorfa (Njemačka), Aix-en-Vienne (Francuska) i Święciechowe (Poljska) koja je ujedno ove godine bila domaćin i učenicima naše Općine.

Općinu su predstavljali Paula Turčić, Katarina Žužić, Lea Imamović, Lucija Dujmović, Matias Rošić i Matko Spicijarić pod vodstvom Ivane Mišković i vozača Andreja Krstinića.

Ujutro 21. kolovoza krenuli smo iz Malinske prema prvom odredištu – gradu Katowice na jugu Poljske. Nakon dolaska razgledali smo grad i prenoćili.

Sljedećeg dana posjetili smo glavni grad Poljske Varšavu te nakon razgledavanja znamenitosti zaputili smo se prema Mazuriji, odmaralištu Kulka. Kulka je smještena u zaštićenom močvarnom području te je udaljena nekoliko sati vožnje od okolnih gradova.

U odmaralištu smo proveli zanimljivih tjedan dana družeći se s učenicima bratimljenih općina putem raznih radionica, sportova i ostalih aktivnosti.

Zahvaljujući našim voditeljima za vrijeme boravka u odmaralištu posjetili smo Kopernikov grad Olzstyn i grad Gdańsk koji je smješten na sjeveru Poljske. Gdańsk je poznat kao važna luka, ali i kao kulturno središte toga dijela Europe.

Nakon iscrpnih tjedan dana, oprostili smo se od domaćina i puni dojmova krenuli prema Beču, gdje smo se smjestili i prenoćili. Sutradan razgledali smo brojne znamenitosti Beča i potom već pomalo umorni krenuli prema Malinskoj.

Matko SPICIJARIĆ ■

▪ Zajednički snimak za uspomenu u Gdańsku

Iseljenički otočni klubovi iz New Yorka darovali 1.150 dolara za djecu bez očeva

Merikani, hvala za sve ča ste nan dali!

Na prigodnoj svečanosti 22. kolovoza u Maloj vijećnici Grada Krka, predstavnici iseljeničkih klubova iz New Yorka iznova su potvrdili svoje obećanje dano prije nekoliko godina da će prema svojim mogućnostima podupirati rad Humanitarne udruge Andrijana Gržetić. Podsjetimo, ova je mala neprofitna organizacija osnovana 3. rujna 2008. godine, a primarni joj je cilj finansijski pomagati učenike osnovnoškolce koje odgaja majka udovica. Tešku ulogu da bude *i otac i mat svojoj dici* Andrijana Gržetić(1908 – 2008) iz Svetog Vida Dobrinjskog igrom sudsbine morala je preuzeti u 32-oj godini života kad je njezin suprug Ivan izgubio višegodišnju bitku s bolesću. Slijedom toga neugodnog i teškog iskustva, Andrijana se zavjetovala da će – kad i koliko bude mogla – i sama pomagati potrebiti, posebice udovice s malodobnom djecom.

Na tragu njezinog zavjeta nastao je glavni projekt Udruge, čemu već nekoliko godina uzastopce veliki prinos daju upravo iseljeni otočani iz New Yorka, pa su ove godine prikupili 1.150 američkih dolara, te ih uručili predstavnicima Udruge.

Predsjednica Kluba žena otoka Krka Bosiljka Radman, dopredsjednik i blagajnik Kluba otok Krk Ive Žgombić i John Cvelic, te Tonica Tehomilić i Linda Žgombić iz Dubasnice Social Cluba, predstavnicima Udruge izrazili su punu podršku, obećavši da će i nadalje, ukoliko prilike dopuste, finansijski podupirati nastojanja Udruge da ovim projektom pomažu male osnovnoškolce, koji su izgubili očeve.

„Ove smo godine raspisali peti natječaj za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći i uvažili četiri zamolbe. To znači da će svaki od ta četiri kandidata na svoj žiro račun primiti četiri tisuće kuna. S ovogodišnjim natječajem dolazimo do ukupnog iznosa od 76 tisuća kuna. To je neto iznos koji je kroz pet godina ova mala Udruga uspjela isplatiti učenicima bez očeva. Bez iznosa koji odlazi na poreze i bez iznosa koji smo dodjeljivali u počecima rada Udruge”, rekao je predsjednik Nadzornog odbora Udruge Tomislav Galović.

Postupak isplate jednokratnih novčanih pomoći te iznos obaveznih davanja na svaki isplaćeni iznos, pojasnila je Vesna Šamanić, koja knjigovodstvene poslove Udruge od prvog dana obavlja potpuno besplatno.

Nikola Gržetić, sin pokojne Andrijane, ukratko ali emotivno prisjetio se trenutaka u kojima je kao četverogodišnjak zbog očeve bolesti odvojen od roditelja i brata te predan na brigu baki: „Nikad se nisam sramio svojega siromaštva. Očeva bolest potpuno nas je uništila i iscrpila sve zalihe. Od sretne i za ondašnje prilike imućne obitelji, postali smo ovisni o pomoći dobroih ljudi. Ne sramim se toga, nego sam ponosan na majku i njezinu hrabrost i vjerujem da bi i ona bila ponosna na sve vas koji pomažete ispuniti njezin zavjet”, istaknuo je Nikola Gržetić.

Riječi zahvale u ime Udruge uputio je predsjednik Nadzornog odbora ujedno i voditelj programa stipendiranja: „Mi

Predstavnici krčkih iseljeničkih klubova i Udruge Andrijana Gržetić (Snimio Igor GRŽETIĆ)

smo Udruga s malo članova i s malim prihodima, te s jednim ali vrijednim ciljem. Taj cilj bez pomoći naših Merikana ostvarili bismo vrlo teško, bolje rečeno, nikako. Vjerujem da bi vam i Andrijana Gržetić rekla riječi koje vam, dragi Merikani, na kraju izričem u osobno ime i u ime cijele Udruge: „Hvala na svemu ča ste nan dali, a koliko ste nan dobra dali, to ni sami ne bite znali!“

T. G. ■

Iz Amerike pomoć za poplavljene u Slavoniji

Iseljenici u SAD-e s otoka Krka okupljeni u tri kluba: Dubašnica Social Klub, Društvo Omišalj i Klub otok Krk poslali su hvalevrijednu donaciju za potrebe stanovnika poplavljениh područja u Slavoniji u ukupnoj svoti od 1.100 dolara na čemu im se od srca zahvaljujemo u ime potrebnih. Novac je potkraj mjeseca kolovoza uplaćen na žiro-račun Župe Gunja.

Caritas Dubašnica
Anton BOGOVIĆ ■

Susret nekadašnjih učenika Škole Dubašnica

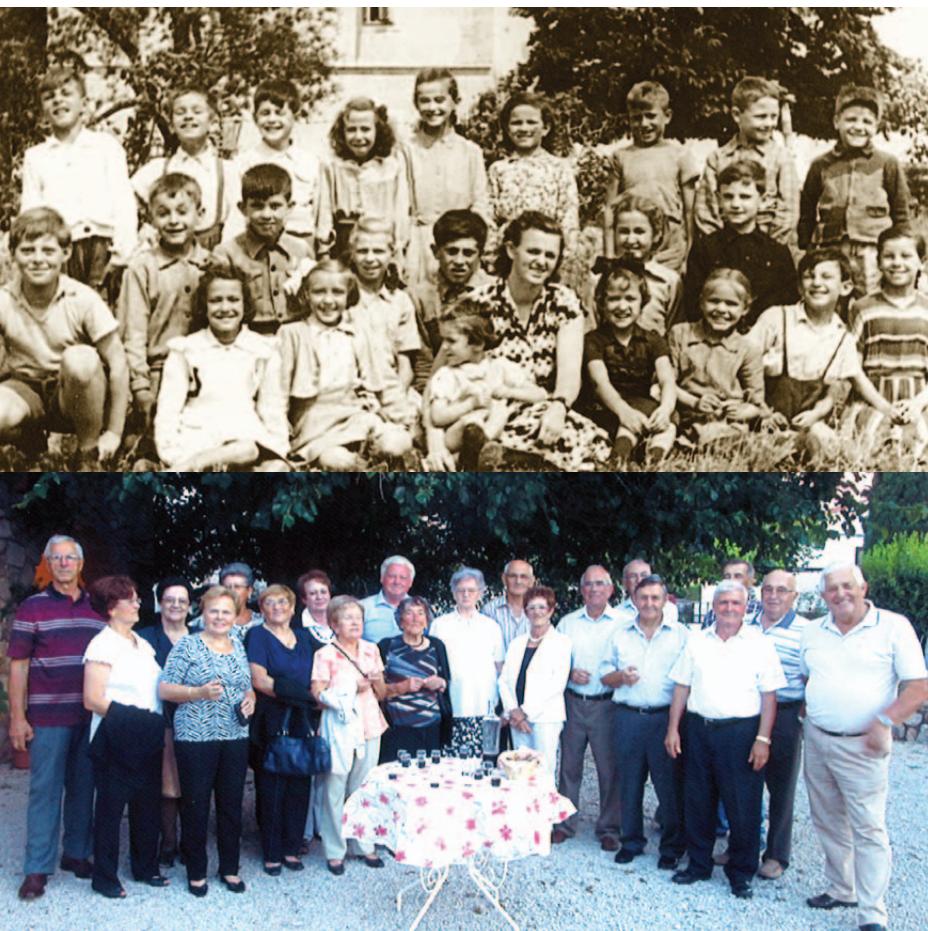
Tek im je sedam desetljeća

Udrugoj polovini mjeseca kolovoza okupili su se svi 70 godišnjaci, nekadašnji učenici Osnovne škole Dubašnica, kako bi obilježili tu „okruglu“ životnu obljetnicu. Za tu su prigodu došli i svećari koji su podrijetlom iz naše Općine, prije svega iz Dubašnice, a stanuju u zemlji ili inozemstvu.

Nakon zajedničke mise u župnoj crkvi sv. Apolinara, uživali su u zajedničkoj večeri.

Tom susretu odazvali su se Eleonora Justić i Katica Kraljić (učiteljice) te učenice i učenici Dušanka Berton Mišković, Anica Bogović Žgombić, Josip Bogović, Mira Bogović Dicent, Gašpar Cvelić, Ivan Grdinić, Marija Juranić Milovčić, Marija Jurković Beletić, Ivan Lesica, Ivan Linardić, Mate Ljutić, Josip Milčetić, Marija Milčetić Grašo, Anton Matuč, Nevenka Pavletić Brenko, Petar Turčić, Josip Žgombić i Tonica Žgombić Tehomilić.

Linda ŽGOMBIĆ ▀

■ Nekadašnji učenici 2. razreda Osnovne škole Dubašnica snimljeni 1951. godine... i ponovni susret nakon 63 godine, 22. kolovoza 2014.

Škola Dubašnica

Dva prva razreda

Nova jesen, nova školska godina, nove nade! Posvuda promjene. Za učenike ponajprije novi udžbenici, oni stari se nisu tiskali. Olakotna je okolnost za roditelje što je Općina sufinancirala dio njihove kupnje, a lokalna knjižara organizirala nabavu i prodaju. U tom poslu više nema nikakvih poteškoća i sve teče glatko.

Najveće su promjene u rasporedu norme i zadužnjima učitelja. Kako je naša škola unutar organizacije jedinstvene osnovne škole, djelatnicima je prijelaz iz jedne područne škole u drugu dio radnih zadataka. Tako nam je otišla učiteljica kemije i biologije Lucija Šarinić u Vrbnik, a došle su nam dvije nove, Martina Milivoj koja predaje kemiju i Renata Pavletić koja predaje prirodu i biologiju. U našoj školi radi novi učitelj tjelesne i zdravstvene kulture, Zoran Sekovanić te još jedan pomoćnik u nastavi, pripravnica razredne nastave Eni Furijan.

Tako je to na početku svake nove školske godine. Nema više čvrstih organizacijskih i sadržajnih zadatasti. Prema poslodavcu moramo sve zahtjeve ispuniti, no iščekujemo provedbu odluke o novoj mreži škola na našem otoku koja već petnaest godina čeka u ladici.

■ 1a razred, učiteljica Ivona Dundović-Ljutić. Učenici Nina Bogović, Sara Cvrtila, Rene Čaljušić, Petar Dadić, Dado Husić, Luka Lasić, Dino Mance, Ita Mošić, Rea Mošić, Marko Peranović, Gloria Rošić, Matija Strilčić, Fran Šimun Šabalja, Josip Štefanić, Josip Turčić, Lucija Žužić, Luka Žužić, Mia Žužić.

■ 1b razred, učiteljica Ana Marija Šviderski-Jurinjak. Učenici Luka Biggs, Ivan Bogović, Martina Dujmović, Isak Duraković, Lorena Džepina, Matej Faležić, Filip Grbavac, Josip Komadina, Teo Komadina, Nikola Kovačić, Dominik Lesica, Ilina Lukić, Lucijan Ljutić, Marija Milčetić, Matea Rukavina, Maša Štefanić.

Raduju nas naši prvašići koji su raspoređeni u dva razredna odjela. Dočekale su ih njihove razrednice, Ana Marija Šviderski Jurinjak i Ivona Dundović-Ljutić. Školsku smo godinu započeli sv. misom u župnoj crkvi koju je predvodio župnik Marin Dašek uz ministriranje naših učenika viših razreda. Toga nas je, prvog dana, posjetio i općinski načelnik Robert Anton Kraljić koji je pozdravio učenike prvih razreda i njihove roditelje te je posebno Učiteljskom vijeću zaželio sretan početak nove školske godine.

Škola Dubašnica kreće u još jednu avanturu. Veći broj učenika od predviđenog (22), potvrđuje koliko je naš produženi boravak bio potreban. Škola želi i nadalje njegovati dobru saradnju sa svima u našoj Općini, posebno Župom, Općinom, Turističkom zajednicom, Kulturno-umjetničkom udrugom i svim sportskim klubovima. Želimo da se naš rad temelji na odgoju i obrazovanju cjelovite osobnosti mладог бића, da uvijek nastojimo na posjećivanju odgovornosti svih u tom sustavu. Uvijek se nadamo uspjehu.

Hvala svim ustanovama, župama, udrugama, obrtima, trgovinama, našoj ambulantni i ljekarni koji pomažu školi na bilo koji način i time omogućuju sretno odrastanje i obrazovanje naših učenika.

Voditeljica škole Milena ŽIC ■

Dječji vrtić Malinska

Radosni i novi početak pedagoške godine

Udječjem vrtiću Katarina Frankopan, podružnici u Malinskoj, u novoj su radnoj godini 2014/2015. bila slobodna 24 mjesta na koja su primljena nova djeca. Prvi je rujna obilježio novi početak ovoga razdoblja dječjeg odrastanja za brojnu djecu i roditelje. Dječji su doživljaji obogaćeni već od prvoga dana; upoznavanje s djecom, odgojiteljicama, novim prostorom i igračkama. Zajedničkim je druženjem, pjesmom i igrom započelo ovo uzbudljivo putovanje dječjeg iskustva. Svima vam želimo sretnu, uspješnu i veselu novu pedagošku godinu.

Odgojiteljice dječjeg vrtića
Katarina Frankopan, podružnica Malinska ■

- Zajednički snimak djece Vrtića na početku pedagoške godine

■ Marin DAŠEK, župnik u župi sv. Apolinara

Produbljujući svoju kršćansku vjeru otkrio sam duhovni poziv

Razgovarao Anton ŽGOMBIĆ

Marin Dašek rođen je 2. siječnja 1983. godine u Rijeci, a od rođenja je nastanjen u Njivicama, gdje se nalazi i njegova uža obitelj. Osnovnu je školu završio u Omišlu, a Srednju pomorsku smjer – Nautičar, u Bakru.

Pomorski je fakultet napustio na prvoj godini i krenuo u sjemenište „Redemptoris Mater“ u Pulu. Nakon osam godina studija i misijske prakse zaređen je za svećenika 29. lipnja 2010. u krčkoj katedrali. Prvim je dekretom primio službu kapelana u Cresu koju je obavljao tri godine. Osim župe Cres, djelovao je i u župama koje se nalaze na sjevernom dijelu otoka Cresa: Predošćica, Dragozetići i Beli.

Osnovni su to životopisni podaci o novom župniku u našoj župi sv. Apolinara. Međutim, naše će čitatelje sigurno najprije zanimati kada se mladi Marin odlučio za svećeničko zvanje:

– Iako sam kao mali dječak bio vezan uz Crkvu (bio sam i ministrant), o svećeničkom pozivu nisam ozbiljnije razmišljao do 18. godine kada sam nakon jedne izvjesne krize vjere koja je došla u doba adolescencije, ponovno počeo tražiti Božju volju. U to su se vrijeme, u travnju 2001. godine u Njivicama održavale kateheze za mlade i odrasle koje sam redovito pohađao i nakon kojih sam ušao u Neokatekumensku zajednicu. Program ove zajednice, koja je zapravo put kršćanske inicijacije za one koji nisu bili dovoljno uvedeni u vjeru ili žele produbiti svoje kršćanstvo, sastojao se u službi riječi, euharistijskom slavlju isповijedi i razmjeni međusobnih iskustava. Čudesno je bilo to da sam produbljujući svoju kršćansku vjeru, iako nisam nikad mislio biti svećenik, otkrio duhovni poziv.

Nikad nisam spominjao želju za svećeništvo

▪ Kako su Vaši roditelji doživjeli ovaj izbor?

– Budući da sam završio pomorsku školu te nisam nikad spominjao želju za svećeništvo, na početku je taj moj izbor za

- Marin Dašek: Župna zajednica nije nešto jednolično, nepromjenjivo, nego se tijekom povijesti mijenja i treba se prilagoditi potrebama današnjeg čovjeka.

roditelje bio iznenadujući i pomalo šokantan, dok sada i roditelji shvaćaju da je to Božji poziv. Obitelj je bila vrlo zadovoljna s ređenjem i mladom misom koja je bila predivna zahvaljujući iznimnoj organizaciji Župnog vijeća i župnika Antona Zeca. Svi ti događaji bili su kao potvrda onoga Božjeg djela izbora koje se u prvim godinama bogoslovije činilo pomalo neizvjesno.

▪ Kako ste se snašli u Dubašnici?

– U Dubašnicu sam došao 1. rujna 2013. godine kao kapelan zajedno s ondašnjim župnikom vlč. Krunoslavom Borasom. Budući da sam živio u Njivicama do svoje 19. godine, Dubašnica mi nije bila potpuno nepoznata, međutim moram priznati da nikad do sada nisam razumio što je zapravo Dubašnica i koja sela ona obuhvaća. U ovoj sam godini, posebno kod blagoslova obitelji, upoznao pobliže strukturu župe, veliki broj obitelji, odraslih ljudi i djece. Bio sam uključen u rad s djecom kroz pripravu za sakrament krizme, a s mladima tijekom tjednih susreta u župi i hodočašća. Obilazio sam starije i nemoćne po obiteljskim kućama i po domovima umirovljenika koji se nalaze u Dubašnici. Misio sam, osim župne crkve i po kapelama koje se nalaze u dubašljanskim selima, te i na taj način upoznавao običaje i ljudе...

Gledajući unatrag na proteklu godinu, mogu reći da sam zadovoljan, iskustvo je svakako pozitivno. Sada kada sam postao župnik, mislim da će mi prethodno iskustvo rada u Dubašnici biti od velike pomoći te da će moći bolje odgovoriti na potrebe ljudi kojima sam postavljen u službu.

Molim župljane za razumijevanje

▪ Čemu ćete u svom radu posebno posvetiti pozornost?

– To je teško reći jer se ništa ne smije zanemariti. Nemam kapelana, iako su mi svećenici koji su nastanjeni u ovoj župi od

velike pomoći. Duboko sam uvjeren da se bez sudjelovanja laika u župnoj zajednici ne može napraviti mnogo. Opasnost koja se krije u našem svećeničkom pozivu je da se previše bavimo administracijom, gradnjom ili ostalim poslovima prijeđu potrebnim za funkcionalnost župe, a zanemarimo ljude koji su nam povjereni. Mislim da bismo mi svećenici trebali postati svjesni da ne znamo i da ne možemo znati sve o tehnički, kulturni, uređenju prostora itd. i za to treba pronaći ljude koji su u tim područjima stručniji od nas. Nadalje, veoma je teško poznavati potrebe naših obitelji ako nemamo suradnike na koje se možemo osloniti.

Živimo u užurbanom vremenu, u vremenu tehnike u kojem se ljudi sve više otuđuju jedni od drugih. U Crkvi u Hrvatskoj vlada masovnost, što je s jedne strane dobro jer pokazuje da ljudi još uvijek vjeruju u Crkvu, ali nedostaje zajedništvo koje može nastati samo u manjim vjerničkim krugovima. Stoga nas

Crkva potiče na obnovu, na osnutak zajednica koje bi postale mjesto susreta s Bogom kroz molitvu i razmatranje Božje riječi te mjesto susreta s braćom ljudima. Svećenik ne može s oltara dotaknuti sve teme i poučiti ljude o svim pitanjima važnim za život. Kao što sam prethodno rekao, Bog mi je dao da sam u Neokatekumenskoj zajednici otkrio svoj poziv. Osim toga, u Cresu gdje sam bio kapelan, imali smo Obiteljsku zajednicu, Schoenstattski pokret i zajednicu MIR (Molitva i riječ) u kojima sam aktivno sudjelovao. Župna zajednica nije nešto jednočično, nepromjenjivo, nego se tijekom povijesti mijenja i treba se prilagoditi potrebama današnjeg čovjeka – treba služiti čovjeku.

Budući da je župnička služba za mene nešto potpuno novo, nadam se da će uz Božju pomoć i potporu vjernika puno toga naučiti. Preda mnom stoji velika odgovornost i puno posla, stoga molim župljane za razumijevanje, te se preporučujem u molitve kako bih mogao što bolje ostvariti službu u koju sam postavljen.

Paunovo oko na maslinama

Svjedoci smo velikih količina kiše koja je pala na našem području tijekom ove ljetne sezone. Mnogi od nas ne pamte u zadnjih deset godina, a vjerojatno i duže da nam je ljeti više imalo značajke jeseni nego ljeta. Naravno da se takvo ljeti odrazilo na turističku sezonu koja će zbog lošeg vremena vjerojatno bilježiti lošije rezultate od prijašnjih godina. Ali ovaj članak nije usmjerjen na tu temu, već je samo uvod u stanje koje bi nas moglo zateći sljedeće godine u maslinarstvu.

S obzirom na dugo kišno razdoblje i niže temperature za-vršetkom ljeta, pojavit će se problem na maslinama poznat svim maslinarima kao paunovo oko. Uzročnik je patogena gljivica *Cycloconium Oleaginum*, znana kao *Spilocaea Oleagina*. Simptomi se uglavnom javljaju na gornjoj strani lista u obliku okruglih tamno zelenih pjega veličine 10-12 milimetara. Poslije se oko

pjega stvara žuto zeleni prsten, a središnji dio posmeđi. Po tome je bolest i dobila naziv jer izgledom podsjeća na oči na paunovom perju.

Zbog jake zaraze dolazi do defolijacije ili opadanja lišća. Ono što mnogi maslinari ne znaju, jest da gljivica napada i ostale dijelove biljke pa tako i peteljku, a i plod pa dolazi do opadanja zaraženih plodova zajedno s peteljkom. To smo mogli vidjeti u velikom broju maslinika već ove godine nakon zametanja plodova.

Tijekom ljetnih mjeseci gljivica miruje dok su god temperature zraka iznad 23 °C. Međutim, čim temperature padnu između 15 °C i 23 °C gljivica počinje svoju aktivnost. Najopasnije je jesensko razdoblje čija se zaraza uočava tek sljedeće godine kada započne vegetacija. Dolazi do opadanja lista i cvatnja izostaje. Ako se bolest ne suzbija, zaraza iz godine u godinu iscrpljuje biljku pa može prouzročiti sušenje cijelih stabala, osobito mladih biljaka. Naravno da iscrpljeno stablo teže odolijeva i drugim bolestima, odnosno šteticima masline.

Suzbijanje ove bolesti provodi se tri puta godišnje. Prvi puta nakon rezidbe, kada se ujedno obavlja i dezinfekcija rana od rezidbe. Drugi put oko Vele Gospe i treći puta nakon berbe plodova. U ovakvim godinama kao što je ova, kada kiša ne prestaje padati, zaštitu je potrebno provoditi i više od tri puta.

Za zaštitu od ove bolesti koriste se fungicidi na bazi bakra kao što su Cuprablau ZWP, Champion WP, Bordoška juha, Neoram WG, Nordox 75 i Nativ. Za zaštitu oko Vele Gospe koristi se Neoram WG jer je proizvod s karencom od samo 15 dana, a znamo da nam uskoro dolazi berba.

Za zaštitu u drugim razdobljima godine mogu se upotrijebiti ostala sredstva koja su registrirana za zaštitu od paunovog oka u Hrvatskoj.

Kako nam sezona polako odmiče i kako u turizmu imamo manje posla, nadamo se da će naši vrijedni maslinari više vremena posvetiti svojim maslinama i učiniti sve kako u sljedećoj godini urod ne bi izostao.

Branko JUD ■

Oboljelo lišće masline

Srpanjske rupe

Pad i uspon seoskoga turističkog vizionara Mirka

Srpanj nije ništa dobro donio iznajmljivačima privatnog smještaja, čak iako se dogodilo da su imali goste. Jer, ti bi gosti tada dosadivali sumnjivim pitanjima o smislu života i pitanjem svih pitanja: „Zašto pada kiša?“. Naš seoski turistički vizionar Mirko nije imao takvih problema uglavnom zbog toga što uopće nije imao goste. To je činilo Mirka, s obzirom na investicije koje je uložio u vlastiti apartman jako, jako, jako tužnim iznajmljivačem privatnog smještaja.

Kišoviti dani

Jednoga tipično kišnoga srpanjskog jutra, ni znali nismo, Mirko je u snažnom uzbudjenju iščupao znak APARTMENTS FREI koji je do toga čina gordo i postojano stajao ispred njegove kuće i bacio ga u svoj bazen. Vidjevši ovaj čin, susjeda Franica je počela nervozno vrtjeti glavom.

– Ovo neće bit’ dobro – rekla je.

Petoga tipično kišnoga srpanjskog dana rastreseni se Mirko dogovorio s lokalnim stočarima za uporabu njegova bazena (vidi prošlu epizodu – primjedba autora) kao pojila za stoku s time da bi mu svakih šest mjeseci stočari trebali dati besplatno sir kao odštetu za ustupljeno. Međutim, kruta je sudba udarila Mirku šamar i dva aperkata u bradu. Jedino se tako može objasniti to što se dogodilo ovom turističkom vizionaru. Snašla ga je upravo, oprostite mi na izlizanom izrazu, loša sreća. Naime, ni dva dana nakon toga dogovora, krava stočara koji je htio ostati nepoznat pala je u bazen i umalo se utopila. Stočari su je uspjeli spasiti i, uvidjevši da postoji određeni rizik za njihovu stoku, odustali od dogovora s Mirkom. Nakon što je proglašen dogovor nevažećim, Mirko se počeo čudno ponašati. Nije ga bilo na bevandi, na boćanju, niti na predstavljanju zbirke pjesama novokonceptualne poezije Jivića *Makaka*. Iskonski je očaj dotaknuo njegovu slijepoočnicu, a navodno je odustao od pranja i brijanja.

Devete tipično kišne srpanjske noći Mirkova se žena odlučila privremeno preseliti kod svoje majke u Vantačice, a sa sobom je odvela i djecu. Mirko je kopnio od tuge. Odao se enigmatsici i piću. Selom su kolale priče da je odustao od izdavanja apartmana i da se općenito on sam osjeća izdanim..

Petnaestoga tipično kišnoga srpanjskog dana...

– Je ki vidil Mirka? – upitao je zabrinuto neslužbeni poglavar našeg sela.

– Jok! – odgovorili su mu svi.

– Ben, dobro! – dodao je poglavar.

Sedamnaestoga tipično kišnoga srpanjskog dana...

– Je ki vidil Mirka? – spontano je upitao neslužbeni poglavar našeg sela.

– Jok! – odgovorili su mu svi.

– Ben, dobro! – dodao je.

Osmnaestoga tipično kišnoga srpanjskog dana...

– Je ki?

– Ni niki!

– Ben, dobro!

Dvadesetog tipično – ah! – shvatili ste do sad kakvog dana... Svi su, kod neslužbenog zamjenika neslužbenog poglavara našeg sela pili bevandu kad su preko puta cesta opazili Mirka s kampom u ruci koji je kao munja izašao iz svoje kuće. Bio je jako loše odje-

ven, raščupane kose i duge brade, a na majici je imao neke mrlje od senfa i majoneze. Izletio je van i počeo udarati kampom po cesti.

– Srpanjske... rupe... srpanjske rupe! – vrištao je poput luđaka i razbijao asfalt.

Asfaltne orgulje

– Judi, moramo ga nikako zaustaviti. Glavnu će nan prometnicu zafknut! – odrješit je bio neslužbeni poglavar.

– Samo kako? – pitali su se svi. I svi su stali razmišljati dok je pomahnitali turistički vizionar nasumce radio rupe po cesti i ponavljao tu svoju „srpanjske rupe“ mantru.

Susjeda Franica je nesvesno preuzeila inicijativu i uz – Oštija, ćeš ti već je non mučat! – bacila lončanicu na Mirkovu glavu. Ta je akcija onesposobila Mirka, a mi smo svi potrcali vidjeti je li turistički vizionar živ.

– Živ je! – ustanovio je Bepo Antonov, neslužbeni seoski travar i lektor.

Lončanicom teže omamljenog Mirka povukli smo pokraj ceste, promet se nastavio. Prošao je prvi auto preko tih Mirkovih rupa i proizveo neki čudan zvuk. Drugi je odmah nakon njega prošao i opet se čuo taj neki neočekivani zvuk jer nije to bio onaj „normalni“ zvuk koji možete čuti kada vozilo prođe preko rupe. Bio je to profinjeniji zvuk. Prošao je i treći auto. Mirko je već polako došao k sebi... Četvrti auto je prošao i svi su zaključili da ih taj zvuk pomalo podsjeća na zvuk nadaleko poznatih zadarskih Morskih orgulja. Ma gotovo pa isti zvuk!

Je li moguće da je Mirko u navali bijesa i ludila sasvim slučajno proizveo čudo i stvorio neku vrstu asfaltnih orgulja? Po svemu sudeći čini se da je upravo tako jer se nakon toga otkriće, uz malo marketinga i prstohvat PR-a, selo više ne može riješiti turista. Svi žele vidjeti te rupe nastale u srpnju, te srpanjske rupe našeg sela.

Ivan DERMČEK ■

Zapažanje našega sumještanina

Malinska i ljubimci

Pamtim više od 60 ljeta u Malinskoj. Uvijek nadolaze neke promjene. Prošle sam godine postao iznajmljivač jednog apartmana i istodobno dopustio da se može i kući ljubimac nalaziti u apartmanu. Postao sam povremenim voditeljem mojih unuka i kćerkinog maltezera. Jedno jutro poveo sam ih na šetnju. Prava zanimacija za umirovljenika. U jednoj ruci je veza s psićem, a drugom rukom držim najmlađeg unuka. Problem nastaje kad zazvoni mobitel jer mi nedostaje treća ruka. Šetnja je jako spora zbog psećih navika i mojih unuka. Obično ujutro izaberemo šetnju prema Dragi, a uvečer prema Haludovu. Šetnja je prilagođena oznakama, odnosno zabranama za pse.

Moji pratitelji već znaju gdje možemo. Na toj stazi *Alfi* (maltezer) obavi svoju fiziološku potrebu. Izvadim plastičnu vrećicu i pokupim. To činim s malo teatralnosti i promatram unuke koje učim da iza sebe i svojih ljubimaca moraju sve očistiti.

Jednog me je dana iznenadio unuk jer mi je rekao da onaj barba iza onoga velikog psa nije pokupio, znate već što... Drugo iznenadenje sam doživio od turista koji su me upitali gdje je plaža za pse jer postoje znakoviti zabrane za pse na plaži, ali nema oznake plaže za pse. Počeo sam razmišljati, uočavati da se ti kućni ljubimci uvuku pod kožu, ograničavaju, odnosno usmjeruju svoje gazde u kretanju, u izboru smještaja.

Za svaku pohvalu djelatnicima Ponikve i njihovim kamioni ma te boljim navikama mještana. Ovog ljeta miomirisi raznobojnih kontejnera se slabije osjete ili sam ja izgubio funkciju osjetila mirisa, što je normalno za moju dob i spol.

Što bi trebalo učiniti za sljedeću sezonu?

U spomen na svi dubašljanski težaci i težakinje (7)

Ki život

S dubašljanskin težakon govorila
Ivana DUNDOVIĆ-LJUTIĆ

Moji Dubašljani, ča ti sve čovika ne tuka u život, od jako lipih momenti pa sve do onih ki ne bin otil ni pasu, kako se reče. Zapametil san ja, a i moja fameja on pasani bušak i onu pomoć od moje najdraže žene, kad smo zajeno hitali doli, zi šegacon, oni hrastići ki su mi bili pogodni za kantiri, bordunal, škale za u konobu ke je rabilo minjat, aš stare su bile frole, a i nič će dobro prit za rabotu. Ja san van pisal kako smo celi dan pilili zi šegacon, a san mislil kako bin držal za se i on mali, lipi del dneva kad smo po obroku, malo hjiba, sira od ovac i smokvenjka, malo se i zajigrali na haravice. Kako za nesriću, ta dan je levantina dosta daval, a kako smo se mi zajigrali sami u kampanju, bez dice, bez starijih ki užaju držat sviću, malo smo se razgolomudili i to je bilo dosta da moja lipota onako zledna čapica, a bome smo platili jaje pečeno.

Klonula kako bašelak koga si zabil polit

Već po noći je pomalo zakašjevala i tesala, a bome na zoru je i zakuhala kako lanbik. Digla se je febra, ma i mi kurajni, mladi, bez malicije, kako da ni niš, normalni težački dan. Ja san šal za svojin deštinon, a ona kol dome. Budući da je pasani vas dan bila s manu, doma ju je sve čekalo, aš baba, aj bog da je i mićega povijala, kako da ni i ona gojila, ni orivala niš drugo. Rabilo je oprat plene i povo-

Ostaviti postojeće zabrane za pse, ali postaviti oznake za pješačku zonu s i bez psa, te staze za bicikliste, a ne da se oni voze među pješacima. Valja označiti u promidžbenim materijalima gdje je plaža za kućne ljubimce, a gdje su šetnice. Na tim „šetnicama“ postaviti mjesta s vrećicama (to sam već video) za pseći izmet, ali bi tuda trebao šetati komunalni redar koji bi mogao kaznom „podučiti“ vlasnike kućnih ljubimaca kulturnom ponašanju.

Kad smo kod plaže, svake je godine sve bolje, ali budimo posebni kao što je otok Krk po odvajjanju otpada, odvojimo plaže za pušače. Na plaži Rupa je Plava zastava i na kanti za otpatke ja mini pepeljara. Video sam malobrojne da tu gase cigaretu. Zašto treba imati odvojene plaže za pušače? Ne zbog nikotinskog dima jer je otvoreni prostor. Međutim, moji unuci su kopali pijesak i kamen u blizini mora. Zgroatio sam se kad sam video koliko čikova ima u pijesku. Gdje je betonirano ili kamen, nisu vidljivi čikovi jer ih je odnijela metla, vjetar ili ove sezone vjerojatno kiša. Na te se plaže mora postaviti posude za odlaganje opušaka. Možda popratiti i uputom kako završiti pušenje jer opušak može izazvati i požar.

Po ugledu na Vrbnik valja postaviti oznaku za oblaćenje, ali s razlikom da mlade(i) i zgodne(i) mogu šetati u kupaćima, ali oni koji nisu takvi moraju imati majicu i hlače. Sliku šetnice ne smije kvariti nedolična slika šetača.

Znakovitost je našeg mjeseta divna šetnica uz more, relativno ravne površine koje su pogodne za vožnju dječjih kolica. Kad predvečer pogledamo šetače uz more, vidimo samo djecu i roditelje. Prekrasna slika. Sunce prema Učki, najavljuje kraj jednog i dolazak drugog dana. Osjećam da će od tih malih šetača ili onih voženih ili nošenih izrasti naši budući gosti, jer i mene je nonić Božidar Karabaić zarazio s Malinskom prije 60 godina.

Darko MANESTAR ■

jii, moje gaće od modrine i trliž od kanpanje, a i moju belu košiju za poć u nediju spod zvonik, aš je bila jedina u vrmar. Onako kuračna, zledna kako jena šparoga, još od poroda i dojenja je zdurala dan. Ma kad san prišal doma, san jmil ča vidit, onako klonula kako bašelak koga si zabil polit. San ju stisnul kol sebe, zagrlil, kušnul i pital prošćenje za ono od čera, aš bome san ju moral molit, ni bilo šlo tako lahko.

Pokle smo se zajigrali je šlo, ma dokle parti žene su vavik korak odzada, činu se mojene, a ne znaju da nas to još više kuraži. Oni par puti na misec kad su njihovi dnevi, ne jih rabi molit, redu ti za pete, ma oni drugi bude svega: boli glava, plaču dica, niki jima prit u kuću, rabi poć zamlit šenicu i frmentun za drugi dan peć hjib. Aj, namulil san se samo da bi prišal do nje.

E sad ču te ja, triba joj pomoć, mislin da bi bil toplojer puknul da ga je stavila pud ruku. Nisan čuda mislil, digo probuć se i ravno u doktora Pančića. Bog ga pomiluj i on je čuda judi spasil. Sprot san šal u magazin i hitil oglavicu i osedlal tovara, misleć da čemo lagje, ali obziri su ti vrag, bila bi kako Majka Božja kad je zi svetin Osipon u Betlehem jiskala mesto kadi će se porodit. Leh san joj to rekao, gotovo, ne bi sela na tovara ni za Boga, raje puknut ma ne molat. Čapal san ju spod ruke i tud se gre. Partila je kurajno, ma nakon malo se je počela kolenbat, a za malo san ju jmil kako na zvlačicu u remunć, a bome san ju zgrabil u naručaj i zadnji del puta kalal u jenu branu i hitil na krkuč. San lahko, zavila se je zamanu kako trta na plot. Nisan ni ja bil niki mrs, ma bome i ona je bila jena peščica, tako da mi ni zapozila. Celi put ju je mučil dubit ča ako nas ki trefi i vidi nju tako nemoćnu. E obzir, to ti je jena velika pokora.

Lahko je nać drugu, ma ne moreš dici nać mater

Kad nas je likar vidil na vrata, nju tako prebleknjenu, najprije smo čuli pištulu, lipo nas je oštrapacal ča smo čekali doma celi dan. Ta pokojni zamerita da se zmoli očenaš za njegovu dušu, iako ni bil baš bogomoleć, ali je bil srčan, dobar likar i razumil je čovika u potribu i siromaha. Malo ju je pregjedal, poslušal prsa kako hropu i dije nan onako šćeto rekao da je početak punte. Dije mi je prišlo na pomisal, ča ako ju pobere, lahko je nać drugu, ma ne moreš dici nać mater. Hvala Bogu dije joj je dal špontu penicilina, ali to je rabilo celu šetemanu, ma je on tako razuman prvi dnevi hodil doma, aš je vidil da ne more ni na noge stat. I on je malo gjedal kadi će ubost za dat špontu, aš je bila leh kost i koža od nje.

Tako ti je ta šetemana, ka je istešo del težačkoga života, pasa za mene, biš rekao zlagjega, ma san vidil kuda sunce hodi. Nenaučan po kući, ni zdicu. Maliću je rabilo gužičicu oprat i povit, a daj Bog da bi mi to doznali moji veliki prijeteji i kumpanji, aš bi bilo šćin stat. Ja mislin da je i njih sve to tukalo, ma šegavo muču. Jutrin nakon noći ku san prespal zi jenin okon, rabilo se je čapat dela po kući, dat kokošan, naparit prašcen, podojít kravu i počinit sir. Dat blagu peščicu dokle ne čapan vrimena za jih popejat u jedan omejak blizu kuće, jušti da su na zrak, aš ni bilo ča strgat, a i pup još ni partil za brst. Za prašci je rabilo skuhat i kunpirići, ražarit glavnjo na ognjišće, a da ne govorimo ča me je čekalo u subotu, aš normalno i likar pride svaki dan u kuću. Rabilo je zet škrtaču, hitit se po četiri i ofregat pod. Daske su bile frole, se je vidilo skroz njih u konobu, sve je žikalо kad smo hodili, srića da smo jimali lahke pete, aš bome bismo bili finili na kantiri.

Tu šetemanu nisan zabil, aj bome mi ni bilo do skoka, večer bin bil usnul kako jančić. Tako van je to lipi moji od života, jimaš lipih spominjki, a i onih malo manje lipih ki bi rabilo kad bi čovik znal preskočit, ali uz Božju pomoć sve se to ča je grdo zabi i triba živit od lipih uspomen.

Jedriličarski klub Malinska

Deset uspješnih jedriličarskih sezona

Jubilarnu, desetu sezonom malinskarsku su uvalu krasila jedra članova Jedriličarskog kluba Malinska. Rukovodstvo i vrijeđeno članstvo JK Malinska, uz pomoć čelnika Općine Dubašnica-Malinska i Komunalnog poduzeća Dubašnica, te u suradnji s Turističkom zajedicom općine Malinska-Dubašnica odlično je odradilo jedriličarsku sezonu. Škola jedrenja radila je kao u najboljim klubovima, organizirano je četiri ciklusa škole jedrenja u klasi *Optimist*. Školu je završilo 30 novih polaznika, a nastavilo s jedrenjem 10 polaznika. Najviše je djece koja stanuju u Općini, ali i puno je djece koja su samo sezonski naši stanovnici, kao i turista.

30 novih polaznika škole jedrenja

Novi polaznici škole bili su: Jakov Požega, Mia Rudman, Stella Novak, Lurda Kauzlaric, Niko Gajzler, Marko Gajzler, Jakov Babić, Antonio Turkalj, Noa Volarić, Emanuel Pribanić, Ema Blečić, Denis Latinović, Dominik Vnuk, Nikola Jurić, Luka Bogović, Marko Bogović, Karlo Šimunović, Franjo Lazar, Ivan Posel, Dora Lazar, Lucia Šimunović, Daniel Lončar, Borna Manestar, Valerija Lekaj, Vito Lekaj, David Cmrečki, Luka Laurenc Waiss, Felix Frech i Paul Fader.

Djeca koja jedre već više godina su: Sandro Kraljić, Katariна Kraljić, Mihael Rošić, Jakov Čorak, Gal Kraljić, Juraj Janečković, Emanuel Kraljić, Antun Janečković, Leo Alós Grčić i Bruno Alós Grčić.

Taj uspjeh valja pripisati entuzijastima iz JK Malinska, ali i novoj „gajbi” iza kontejnera koja je bitno olakšala i tehnički unaprijedila rad škole. Osim tehničkih uvjeta, zaslužni su rukovoditelj škole Zdravko Furlan koji je kao iskusni pedagog dao veliki doprinos u organizaciji škole, te dva mlada trenera, Nikola Kraljić i Vid Kraljić, koji su odlično odradili zahtjevan posao trenera, s puno strpljenja i mladenačkog poleta. Kao treneri stasali su u našem klubu i oni su najljepši dar u ovoj jubilarnoj godini. Stvorili smo u deset godina rada svoje trenere; svaka pohvala njima, roditeljima i rukovodstvu klub-a. U radu škole pomagao je i iskusni jedriličar jedriličar Nikola Jurić. Sve u svemu na kraju ovoga posebnoga uspješnoga jedriličarskog ljeta članovi JK Malinska moraju biti ponosni na svoj desetogodišnji rad.

Potrebna su nova plovila

JK Malinska, nakon deset godina postojanja, postao je jedriličarski klub koji se profilira kao uspješan klub, na čemu se mora zahvaliti entuzijastima u klubu, ali i svesrnoj podršci općinskih čelnika, turističke zajednice i komunalnom poduzeću. Očito je da smo svi skupa shvatili važnost jedrenja kao odgojnog modela za naše najmlađe poletarce i buduće dobro odgojene stanovnike naše Općine.

Jedriličarski park, od osam *Optimista* i dva *Laser*, pomalo je postao usko grlo za daljnji razvoj jedriličarskog sporta u Malinskoj. *Optimisti* i *Laser* koji služe za školu koriste se i za natjecanja, što je još jedan od limitirajućih čimbenika u razvoju jedrenja, jer postoji interes djece i roditelja. Stoga za razvoj jedrenja treba osigurati još dva natjecateljska *Optimista* i dva natjecateljska *Laser*. Klub je polako, ali sigurno narastao do razine da odgaja i svoje natjecatelje koji su do sada ostvarili zavidne natjecateljske uspjehe s lošim plovilima. S novim natjecateljskim plovilima bit će sigurno konkurentni klubovima kojima se dive. Smatramo da imamo vlastite kadrovske potencijale i što je najvažnije vlastitu djecu koja žele nastaviti razvijati svoje jedriličarske vještine.

Naša će djeca i ove zime provesti treninge u Krku kod prijateljskoga jedriličarskog kluba Play, što je dobro jer ne treba razvijati skupe pogone i logističke podrške za zimske uvjete. JK Malinska mora i nadalje biti dobro organiziran jedriličarski klub koji će odlično djelovati u ljetnim mjesecima, a zimi uz podršku JK Play.

Budimo ponosni na naše mlade Dubašnjane. Očekujemo da će za nekoliko godina oni postati naši vrijedni reprezentativci koji će krenuti stopama starijih natjecatelja. Doživjeli smo jubilarnu desetu uspješnu jedriličarsku sezonu s puno ugodaja. Istodobno potaknuli smo povećanje kvalitete turističke ponude u malinskarskoj uvali.

Gita ROŠIĆ ■

Kup Dubašnice

Jedra ukrasila horizont malinskarske uvale

Iove je godine organizirana već tradicionalna regata krstaša, 16. Kup Dubašnice, koja se budi za Kup Hrvatskog primorja. Na regati je sudjelovao 31 krstaš koji su u dva dana, 16. i 17. kolovoza, vozili dva plova i na taj način svojim jedrima ukrasili horizont naše uvale.

Pobjednici su:

Grupa II: DSK, skiper Darko Keser
 Grupa III: DAMACO, skiper Hrvoje Petrović
 Grupa IV: Opatija, skiper Mladen Babac
 Grupa V: Oštiro, skiper Darko Jakovčić
 Grupa VI: Bokeljka, skiper Niko Vukasanović
 Grupa VII: Viva 2, skiper Ivan Babić
 Grupa VIII: Rantaplan, skiper Denis Žauhar
 Grupa IX: Plan B, skiper Srećko Deželjin
 Grupa X: Plava Vila, skiper Dušan Golja

Iz Jadriličarskog kluba Malinska sudjelovali su: Malinska – skiper Nikola Jurić, Ivan – skiper Zdenko Cerović, Furlanka – skiper Zdravko Furlan, Leda – skiper Vladimir Njegovan i Principessa – skiper Gorazd Podlogar.

U večernjim satima na Malom mulu Turistička zajednica općine Malinska-Dubašnica organizirala koncert klape Maslina za sve turiste i time je uveličana jadriličarska večer u Malinskoj.

Gita ROŠIĆ ■

Rukomet

Na početku sezone u Međugorje i Milano

Ovih dana preminuo je Franjo Klačić, trener Rukometnog kluba Omišalj u kojem je djelovao od 1998. godine. Život je od tada posvetio trenerskom pozivu trenirajući i djecu naše Općine. Rado je išao na sve treninge i jako se veselio druženju s djecom. Članovi RK Omišalj rado će ga se zauvijek sjećati.

■ Rukometništvo u Međugorju. S lijeva na desno: Jan Meixner, Zvezdan Kovačević, Sebastian Leshdedaj, Luka Franelić, Leon Jazavac, Vito Huljić, trener Julio Kojić (stoje), Maik Depikolzvane, Dorian Majurec, Nikola Dujmović, Nikola Tadić (kleče).

Ljetnu stanku već početkom mjeseca kolovoza prekinuli su rukometništvo Rukometnog kluba Omišalj koji su se okupili kako bi se pripremili za turnir u Međugorju. Potkraj mjeseca kolovoza oputovali su na 9. Memorijal Stanko Sivrić. U skupini su igrali protiv Izviđača iz Ljubuškog, Međugorja i Zrinskog iz Mostara. Zabilježili su pobjedu protiv Izviđača i plasirali se u drugi krug natjecanja. Uz tri poraza i dvije pobjede na kraju su zauzeli 7. mjesto. Osim rukometa, dječaci su uživali na bazenima sportskog centra te se duhovno odmorili u poznatom svetištu.

Sredinom mjeseca kolovoza s treninzima su počele najstarije djevojke koje su prvi vikend u rujnu provere na turniru u Miljanu na 17. Memorijalu Mario Tacca. Prvi put smo sudjelovali na ovom jakom međunarodnom turniru koji je okupio momčadi iz Španjolske, Slovenije, Hrvatske i Italije.

Naše djevojke nakon godinu dana pauze, ponovno se natječu u 3. Hrvatskoj ligi zapad.

Martina CINDRIĆ ■

Športsko ribolovna udružica Lastavica

Dvadeset Trofeja sv. Apolinara

Članovi ŠRU Lastavica iz Malinske organizirali su 19. srpnja tradicionalni Trofej sv. Apolinara. Ovo popularno natjecanje koje okuplja juniore otoka Krka (uzrast U-16) u udičarenju štapom s obale, neprekidno se održava dvadeseti put. Natjecanju su članovi ŠRU Lastavica dali naziv po zaštitniku naše župe sv. Apolinaru. Kasnije je i Općina Malinska-Dubašnica izabrala sv. Apolinara i sv. Mihovila za svoje zaštitnike.

Koristimo prigodu da se podsjetimo na prvo natjecanje Trofeja sv. Apolinara održano 22. srpnja 1995. godine. Na tom su natjecanju nastupili juniori iz športsko ribolovnih društava Zubatac iz Lovrana, Lovrate iz Krka, Kantride iz Rijeke, Čavlene iz Poljica i Lastavice iz Malinske. Za Lastavicu su nastupili juniori Đani Barbiš, Marko Jemrić, Cristian Scheibe i Dalibor Parčić. Za Čavlenu su također lovili juniori Lastavice Sebastijan Prendivoj, Daniel Scheibe, Damir Radić i Toni Kraljić.

Voditelj natjecanja bio je Antun Lončar, a tehničku ekipu natjecanja činili su Kuzma Linardić, Dean Kraljić, Petra Scheibe i Milan Radić. Ulov je vagao Ivan-Đani Škarpa. U sudačkoj su ekipi bili Adolf Gregurić, Ćedo Vignjević, Dragutin Jud i Antun Matuč.

Ovakav način natjecanja juniora uzrasta do 16 godina zainteresirao je i ostale športsko ribolovne udruge na Krku, pa je već drugi Trofej sv. Apolinara organiziran samo za ribolovne udruge s našeg otoka, iako je postojao i širi interes. Kroz ovo natjecanje prošla je plejada ponajboljih juniora otoka Krka od kojih su neki postali i reprezentativci države, dok je Nataša Rogina iz Čikavice Šilo bila i dvostruka svjetska prvakinja u udičarenju.

Na ovogodišnjem, 20. po redu Trofeju sv. Apolinara, nastupila su ukupno 23 natjecatelja iz 14 momčadi. Mladi natjecatelji bili su iz športsko ribolovnih udruga otoka Krka: Čikavice iz Šila, Vele Sten iz Čižića, Arbuna iz Punta, Lovrate iz Krka, Poteljana iz Brsca, Čavlene iz Poljica i Lastavice iz Malinske. Po lijepom i toplom vremenu juniori su lovili na novouređenom nasipu u malinskarskoj luci. Ulov je bio dobar.

Najbolje rezultate u pojedinačnoj i momčadskoj konkurenциji ostvarili su mladi ribolovci iz Vele Steni, Arbuna i Lovrate.

Lastavica je nastupila s dvije momčadi. Za prvu su lovili Tomas Lukarić i Antonio Milohnić, a za drugu Jan Mišić.

Nakon vaganja ulova proglašeni su pobjednici kojima je načelnik Općine Anton Robert Kraljić uručio pehare i medalje. Za sudionike i goste upriličen je zajednički ribarski objed.

Voditelj ovoga Trofeja sv. Apolinara bio je Milan Radić, a glavni sudac natjecanja Antun Matuč.

Natjecatelji su lovili na novouređenom nasipu svrstani u sektore, njih četvero u sektor. Za svaki je sektor bio zadužen po jedan pomoćni sudac, a to su bili Zdravko Furlan, Radojko Orlić, Drago Zovko, Dean Kraljić i Ivan Šamanić. U organizaciji ovog natjecanja još su sudjelovali Silvestar Pungeršek, Dražen Crnčević, Josip Pinezić, Duško Živić, Mladen Kirinčić, Jure Mužina i Ivan-Nino Jeličić.

Milan RADIĆ ■

- Natjecatelji 20. po redu Trofeja sv. Apolinara lovili su s nasipa u malinskarskoj luci.

Kup Čavlena, 30. kolovoza

Ulovljeno pet kilograma ribe

Uzorni domaćin ovogodišnjega ribarskog natjecanja u udičarenju Kup Čavlena bili su članovi ŠRU Poteljan iz Brsca. Ovo već tradicionalno ribarsko natjecanje i druženje održano je 30. kolovoza na Glavotoku. Nastupili su ribolovci Čavlene iz Poljica, Lastavice iz Malinske i Poteljana iz Brsca. Svaka je udružina nastupila s po dvije juniorske i dvije seniorske momčadi. Ulovljeno je pet kilograma kvalitetne ribe. Ribarsko se druženje nastavilo zajedničkim ribarskim objedom u domu u Brscu.

Natjecatelji Lastavice dobro su lovili i ostvarili odlične rezultate u seniorskoj i u juniorskoj konkurenčiji.

M. R. ■

- Natjecatelji i rukovodstvo ŠRU Lastavice iz Malinske, koji su sudjelovali na ovogodišnjem Kupu Čavlena u Glavotoku.

Športsko ribolovna udruženja Lastavica

Ribarske večeri

Usklopu Malinskarskih noći članovi ŠRU Lastavice su 25. i 26. srpnja na prostoru Ribarskog doma organizirali ribarske večeri. Usprkos nestabilnom vremenu zbog kiše i vjetra, večeri su uspješno organizirane na zadovoljstvo brojnih gostiju i organizatora.

M. R. ■

- Ribarske večeri pred ribarskim domom u luci Malinska bile su dobro posjećene.

Mali nogomet

Drugo mjesto u Novom Vinodolskom

Malonogometna momčad Malinska-Dubašnica na malonogometnom turniru U17 u Novom Vinodolskom osvojila je odlično drugo mjesto poslije momčadi MNK Nacional iz Zagreba. U prvoj su utakmici naši dečki pobijedili Liku Šport 4:3. U drugoj utakmici akcije i golovi izmjenjivali su se velikom brzinom pa se tako prvotimci iz momčadi Škola nogometa Gorski kotar nisu ni snašli čemu svjedoči konačni rezultat od 7:1 za nas. Strijelci su bili Luka Turčić 4, Luka Terzić 1, Luka Gajzler 1 i Dean Županec 1 gol.

U polufinalu su odlučivali penali protiv Novog Vinodolskog koji smo pobijedili, zahvaljujući preciznim golovima Turčića i Županeca.

Unatoč boljoj igri, promašenim nekim stopostotnim prilikama u finalu nije bilo sreće. Nakon raspucavanja slavila je momčad Nacionala, te je Malinska-Dubašnica osvojila drugo mjesto.

Zoran BAJČIĆ ■

■ Malonogometna momčad Malinska-Dubašnica, s lijeva na desno: Marijo Gašpar (trener), Luka Gajzler, Antonijo Orešković, Kristijan Opalić, Luka Terzić, Nenad Županec (stje), Franko Došen, Luka Turčić, Antonijo Jerčenović i Tino Šabalja (čuće).

Šah

Bogato šahovsko ljeto u Malinskoj

U organizaciji šahovske škole Goranka iz Ravne Gore te potporu Općine i Turističke zajednice općine Malinska-Dubašnica od 14. do 19. srpnja održana je 29. Ljetna škola šaha. U školi je sudjelovalo ukupno 32 polaznika iz Hrvatske i Slovenije, a šahovskoj teoriji i praksi podučavali su ih Hrvoje Jurković, trener FIDE (Međunarodna šahovska federacija), Vesna Tomulić, majstorska kandidatkinja i voditelj škole Zdenko Jurković. Među sudionicima škole najuspješnijima početnicima pokazali su se Nikola Kovačić i Mia Lukić, dok su se u naprednoj skupini istaknuli Borna Navratil i Paula Kraljić. Od perspektivnih sudionika Ljetne škole šaha u Malinskoj najviše je pokazao Teo Tomulić.

U tjednu trajanja Ljetne škole šaha održano je Otvoreno prvenstvo otoka Krka u uličnom šahu. Na rivi u Malinskoj tijekom tri večeri nastupilo je 20 šahista iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Češke i Litve. U seniorskoj je konkurenciji najuspješniji bio Mark Šketa iz Slovenije (Ljubljana). Nakon njega plasirao se je Miro Čaušević iz Omišlja dok je treće mjesto osvojio Teo Tomulić iz Rijeke. Kod šahistica najbolja je bila Lora Kukić iz Omišlja. Najbolji junior bio je Sandro Šafar iz Rijeke, dok su kod kadeta i kadetkinja najviše pokazale domaće uzdanice Daniel Duda i Paula Kraljić. Najuspješniji s ovog turnira izborili su nastup na završnom turniru Prvenstva Hrvatske koji će se u travnju 2015. godine održati na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu.

Posljednjeg dana Ljetne škole održano je i prvenstvo 29. Ljetne škole šaha, u sklopu obilježavanja Dana Općine Malinska-Dubašnica. Pobjednik ovog natjecanja, na kojem je nastupilo 28 šahista, bio je Daniel Duda plasiravši se ispred Mark Škete.

Valja spomenuti kako su tijekom ljetne sezone mladi Malinskari nastupili na nekoliko šahovskih turnira gdje su ostvarili zapažene rezultate. Na turniru u Čižićima u povodu Dana Općine Dobrinj te Dana pobjede i domovinske zahvalnosti najbolji je bio Daniel Duda. U šahovskom kampu u Puntu Daniel je osvojio drugo mjesto u kadetskom uzrastu dok je šestogodišnji Nikola Kovačić bio uvjerljivo prvi među početnicima pobijedivši sve svoje protivnike.

Mladi šahisti gostovali su i na međunarodnom šahovskom turniru u Brodu na Kupi gdje su mogli vidjeti poteze vrhunskih šahista. Odlazak u Gorski kotar iskorišten je za posjet Muzeju šumarstva, lova i ribolova, a s njima je putovao legendarni nogometni Željko Čajkovski.

Zdenko JURKOVIĆ i Nediljko VUČETIĆ ■

■ 17. IAU Svjetsko prvenstvo samostrelom FIELD

Krstinić treći na svijetu

Od 4. do 10. kolovoza njemački Frankfurt bio je domaćin 17. IAU Svjetskog prvenstva u gađanju samostrelom FIELD. Hrvatska reprezentacija je i na ovom prvenstvu slovila za jednog od glavnih favorita u svim kategorijama u kojima je imala predstavnika. U toj jakoj reprezentaciji svoje mjesto kroz iscrpljujuće kvalifikacije izborila su i dva predstavnika ŠSK Dub iz Malinske: Andrej Krstinić u seniorskoj i Donik Begaj u juniorskoj kategoriji.

Uvertira u Svjetsko prvenstvo bio je kup domaćina. Iako nisu nastupili svi najbolji strijelci, ovo je natjecanje bilo dobar pokazatelj i moglo se nazrijeti da nas očekuju veliki napor na službenom prvenstvu. Naši su natjecatelji pokazali da će biti važni kotačići u momčadskom dijelu natjecanja. Andrej Krstinić je k tome istaknuo kandidaturu za najviše plasmane osvojivši prvo mjesto porazivši konkurenčiju s 854 pogodena kruga. Donik Begaj je na kupu domaćina bio osmi junior s 820 pogodena kruga.

Prvog dana Svjetskog prvenstva održano je momčadsko gađanje u kojem su Krstinić i Begaj još jednom dokazali svoje kvalitete te su sa svojim kolegama iz reprezentacije osvojili naslove svjetskih prvaka u seniorskoj, odnosno juniorskoj konkurenčiji. Time su obojica obranila momčadske naslove osvojene prije dvije godine na Svjetskom prvenstvu.

Rezultat iz momčadskog dijela računao se kao dio pojedinačnog ostvarenja. Naime, uslijedila su još dva dana borbi te je zbroj sva tri nastupa donio i konačne rasplate u pojedinačnim konkurenčijama.

Andrej Krstinić je nakon prvog dana zasjeo na prvo mjesto. Gađao je smireno i iznimno precizno, ali nije mogao dopustiti niti malo opuštanja jer bi ono značilo oproštaj od medalje.

Drugog dana dogodio se rasplet kakav je malo tko mogao predvidjeti. Naime, u seniorskoj konkurenčiji, nakon 180 odgađanih strelica, tri strijelca, Krstinić te Francuz Pascal Christoffel i Nijemac Ralf Hillenbrand, ostvarila su istovjetne rezultate od 1.710 krugova čime su potpuno poravnati ušli u finalni dan.

■ S lijeva na desno Ivo Malešić, Andrej Krstinić, Donik Begaj i Robert Anton Kraljić

Ovakvi rezultati bili su jamstvo da ćemo gledati nezaboravno gađanje osmorice najboljih svjetskih samostreličara.

Finalno gađanje bilo je poput znalački izrežiranih filmskih trilera. Nakon odgađanih 10 strelica spomenuta trojka i dalje je bila izjednačena i jedino je bilo sigurno da će oni među sobom podijeliti medalje. Prišlo se dodatnom raspucavanju u kojem je najviše mirnoće pokazao njemački predstavnik pogodivši centar. Francuz je pogodio devetku, a naš Krstinić osmico. Tim je redoslijedom završilo finalno gađanje koje nam je donijelo veliku radost jer se Krstinić i nakon 2012. godine kada je bio viceprvak svijeta, popeo na pobjedničko postolje. Pridoda li se tome pojedinačno srebro s Europskog prvenstva iz 2007. godine u ruskom St. Petersburgu, treća je to njegova velika pojedinačna medalja. Uz spomenuto možemo istaknuti kako je Krstinić u svojoj karijeri sa svjetskih i europskih prvenstava donio po četiri momčadska zlata i srebra čime se malo koji sportaš može pohvaliti.

Donik Begaj je također nastupio u finalu te je prvenstvo završio na odličnom osmom mjestu među juniorima.

Treba istaknuti kako je Hrvatska i na ovom prvenstvu bila među najboljim svjetskim nacijama te je zajedno s Francuzima i domaćinima Nijemicima osvojila najveći broj medalja.

Kako i priliči, nakon povratka iz Njemačke za Andreja Krstinića i Donika Begaja upriličen je prijam kojom prigodom su im načelnik Općine Malinska-Dubašnica, Robert Anton Kraljić i predsjednik ŠSK Dub Ivo Malešić čestitali i zaželjeli još mnogo uspjeha.

Nediljko VUČETIĆ ■

■ Atletika

Ana Turčić na Hanžekovićevu mitingu

■ Ana Turčić, treća s lijeva, na pobedničkom postolju

UZagrebu je 2. rujna održan 64. atletski međunarodni miting Borisa Hanžekovića. U prednatjecanju održano je drugo finale Erste plave lige za djecu od 4. do 7. razreda osnovnih škola. Iz riječke regije sudjelovale su i atletičarke Ana Turčić i Andreja Orlić iz Atletskog kluba Krk. Ana je u kategoriji 6. razreda, po iznimno lošim vremenskim prilikama, sudjelovala u utrci na 600 metara i osvojila treće mjesto, dok je Andreja, također na 600 metara, u kategoriji 7. razreda osvojila sedmo mjesto.

D.T. ■

Taekwondo/ Kickboxing

Zlatna medalja u Karlovcu

Osim kickboxinga, sestre Znaor nastupaju i u olimpijskom taekwondou. Ela Znaor je na „Istra kupu” u Puli bila deveta među kadetkinjama do 41 kilogram, a na turniru u Senju peta do 44 kilograma. Na državnom prvenstvu u Bjelovaru bila je 17. do 44 kilograma. Odlučujuće borbe za bolji plasman izgubila je samo s bodom razlike. Ela je bila odlična na iznimno jakom međunarodnom turniru „Austrian open” u Innsbrucku. Tamo je bila peta do 41 kilogram. Pobijedila je reprezentativke Srbije i Francuske, a u borbi za medalju nepravedno je poražena od Poljakinja. Najveći je dosadašnji uspjeh Ela ostvarila osvojivši zlatnu medalju na međunarodnom turniru „Karlovac open” u kategoriji kadetkinja do 44 kilograma nakon tri pobjede s rezultatima 14:1, 4:3 i 7:2.

Ana Znaor nije zbog ozljede koljena osam mjeseci nastupala u taekwondou. Nakon stanke bila je treća na državnom prvenstvu u Mavrincima među seniorkama do 67 kilograma. Na „Austrian open” je bila 17, a srebro je osvojila na međunarodnom turniru „Karlovac open” u skupini seniorki više od 67 kilograma. Taj je turnir okupio 824 natjecatelja iz 95 klubova i 17 država.

Mladi Malinskari položili za pojaseve

Usporedno s natjecanjima, članovi kickboxing kluba su svladavali borilačka znanja. Stupanj ovladavanja tim vještina obilježava se pojasevima različitih boja. Do ljeta su ispite za bijeli pojas položili novoupisani članovi, nove nade kluba Larisa Džebić, Maja Ivković, Lara i Lucija Vrgoč, te Matija Turčić, Jakov Čorak i Teo Mance.

Priznanja sestrama Znaor i Luki Bajčiću

Nakon što je početkom godine izabrana za najbolju sportašicu Primorsko-goranske županije i Rijeke, Ana Znaor je uoči Dana Grada Rijeke pozvana na prijam kod riječkog gradonačelnika Vojka Obersnela. Nakon toga je riječka televizijska kuća RiTV snimila i emitirala duži intervju s Anom i Elom Znaor.

Luka Bajčić prvi u Sloveniji

Luka Bajčić, član kickboxing kluba iz Malinske osvojio je prvo mjesto na međunarodnom turniru u point fightingu koji je 30. kolovoza održan u slovenskom gradiću Izlake. Ela Znaor je drugoplasirana, a Gabrijel Burazer je osvojio srebro i broncu.

Ela i Ana Znaor državne prvakinje; Jurić, Bajčić i Burazer brončani

Ovogodišnja državna kickboxing prvenstva održana su u prvom dijelu godine u Prološcu pored Imotskog i u Opatiji. Ana Znaor, članica KBK Sušak iz Rijeke, zadrlžala je svoje naslove državne seniorske prvakinje u point fightingu i light contactu. Ona je u point fightingu postala prvakinja u kategoriji do 70 kilograma, a u light contactu više od 70 kilograma. To je bio 43. put da je Ana osvojila naslov državne prvakinje u kickboxingu. Ona je ovim rezultatom, uz osvojene zlatne medalje s ovogodišnjega Svjetskog i Europskog kupa, izborila nastup na Europskom prvenstvu koje će se održati u Mariboru sredinom mjeseca studenoga gdje će braniti svoj naslov aktualne europske prvakinje.

Anina 12 godina mlađa sestra Ela Znaor je u Opatiji kao članica Kickboxing kluba Malinska osvojila zlatnu medalju i naslov ovogodišnje državne prvakinje u point fightingu među mlađim kadetkinjama do 47 kilograma, a u Prološcu je bila srebrna među starijim kadetkinjama do 42 kilograma. Tako je Ela osigurala svoj nastup na Svjetskom kadetskom prvenstvu koje će se u rujnu održati u Italiji. Osim ovog zlata, Ela je u veljači osvojila prvo mjesto na Europskom kupu te je bila prva na Svjetskom kupu u Italiji i druga na Svjetskom kupu u Austriji. Ona je aktualna svjetska i europska viceprvakinja u point fightingu među mlađim kadetkinjama, a u Hrvatskoj je već tri godine državna prvakinja.

U Opatiji su također iz Malinske bili uspješni Luka Bajčić i Julija Jurić koji su u svojim težinskim skupinama osvojili treće mjesto. Iako još ove godine pripada uzrastu dječaka, Luka Bajčić je nastupio među mlađim kadetima u point fightingu do 32 kilograma i osvojio treće mjesto. Bio je u konkurenciji starijih i težih protivnika jer za njegov uzrast ne postoji državno prvenstvo. Bez obzira na ta ograničenja, Luka se neustrašivo suprotstavio svojim suparnicima te je nakon tri borbe zaslужeno osvojio brončanu medalju i na taj način ponovio prošlogodišnji uspjeh.

Julija Jurić je bila treća u point fightingu među mlađim kadetkinjama do 32 kilograma.

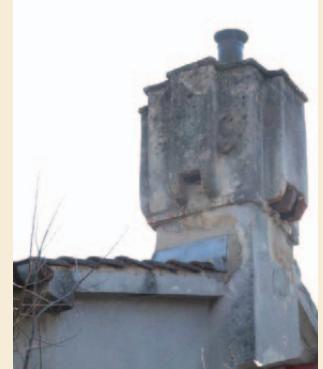
U Prološcu je Gabrijel Burazer osvojio brončanu medalju u point fightingu među starijim kadetima do 57 kilograma.

Sportaše je vodio njihov trener Predrag Znaor, a sudila je i Sara Vdovjak iz Malinske.

P. Z. ■

Očuvati preostalu graditeljsku baštinu

U zadnjem nastavku feljtona osvrnut ćemo se na eksese koje su u arhitekturu i prostor dubašljanskog kraja unijele suvremene okolnosti te ponuditi par misli o održivim praksama za budućnost.

Prijelomnu točku za tradicijsko graditeljstvo Hrvatskog primorja predstavlja završetak Drugoga svjetskog rata. U zemlji koja se oporavljala od ratnog vihora drastično je ubrzana ranije započeta industrijalizacija društva, a novi ideološki okviri nisu favorizirali selo i tradicijske obrasce. Nekad jedini raspoloživi materijali, lokalni kamen, vapno i hrastovina, sve su brže istiskivali oni industrijski proizvedeni. Sukladno tome, lokalne tradicijske graditeljske forme sve su više mijenjane obrascima naučenim u zanatskim i tehničkim školama koje su obrazovale novi naraštaj graditelja.

U razdoblju koji je trajao do 90-ih godina ove su se okolnosti na prostoru današnje Općine Malinska-Dubašnica očitovali više putem adaptacije starijih objekata novim materijalima nego kroz noviju gradnju. Kućama su proširivani prozori, dogradivane kupaonice i dodatne prostorije za boravak, podizani katovi. Sve je to činjeno bez velikog osjećaja za tradicijske oblike ili uz njihove grube imitacije, poput tzv. primorskog stila. Ovo je proces koji ne možemo moralno kritizirati – život u uvjetima koje su izvorno pružale stare kuće bio je skučen i u nerazmjeru s novonastalim očekivanjima, a novi materijali i teh-

nike ponudili su razmjerno ekonomičan način da se podigne standard njihovih stanovnika.

Pravi napad na prostor započinje 90-ih godina prošlog, a doživjelo je vrhunac u ovom stoljeću kada se težište dubašljanskog turizma premješta s hotelskog na apartmanski smještaj. Dolazi do naglog širenja građevinskih zona i nekadašnje izdvojene jezgre tradicijskih naselja bivaju spojene bezličnim urbanizmom i arhitekturom apartmanskih naselja. Apartmani građeni za prodaju pružaju jednokratnu korist, ali trajno i nepovratno degradiraju ambijent i vizure, opterećuju komunalnu infrastrukturu te veći dio godine zjape neiskorišteni.

Okolnosti koje su pretpostavljale ovaj oblik gradnje polako se mijenjaju i trenutna gospodarska kriza možda nam je dala dragocjeno vrijeme da preispitamo ovaj smjer razvoja. Suvremena turistička ponuda ne zasniva se više samo na moru i suncu nego i na iskustvu lokalne kulture i načina života kojem su arhitektura i estetika lokalnog prostora neizostavni dio. U skladu s time potrebno je očuvati i revitalizirati preostalu graditeljsku baštinu ovoga kraja kao najreprezentativniji oblik smještaja i scenografiju novih turističkih sadržaja. Novu gradnju treba dopuštati umjereni, održivo i u formama koje se duhom nastavljaju na tradiciju, estetiku i okoliš ovoga kraja, pri čemu svoj doprinos trebaju dati i nadležne stručne službe, prostorni planeri, projektanti, a ponajviše i upravna tijela Općine.

- Prevelika gustoća izgrađenosti, osim što nagrđuje krajobraz, snižava kvalitetu života

- Kvalitetno obnovljena baština predstavlja najreprezentativniji oblik smještaja i scenografiju novih turističkih sadržaja.